

انتقام خون سیدرضی نابودی رژیم اشغالگر است

میلااد با سعادت صدیقه کبری
حضرت فاطمه زهرا(س) و روز مادر مبارک باد

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و دوم | شماره ۱۱۲۴ | دوشنبه ۱۱ دی ۱۴۰۲ | ۱۸ جمادی‌الثانی ۱۴۴۵ | اول ژانویه ۲۰۲۴ | ۱۶ صفحه

آزادی با حیا گره خورده است

مهدی عامری

دیدگاه

راه حل مشکلات چیست؟

یدالله جوانی

بهارستان

انتقام سخت پابرجاست

علی حیدری

سرمقاله

نگاه

نگاهی به نقش شهید سیدرضی موسوی و اهداف رژیم اشغالگر از ترور این سردار ایرانی

گمنام برای ما مشهور برای دشمن

پرونده

سردار فاتح

ویژه چهارمین سالروز شهادت

سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی

انتقام سخت پابرجاست

علی حیدری
سردبیر

اولین بار صبح روزی که ساعت یک بامدادش سردار حاج قاسم سلیمانی و یارانش در فرودگاه بغداد به دست ارتش تروریستی آمریکا به شهادت رسیدند، فرمانده معظم کل قوا در پیامی که به همین مناسبت صادر کردند، وعده انتقام سخت از جنایتکارانی را که دستشان به خون حاج قاسم و دیگر شهدای آن عملیات تروریستی آلوده شده بود، دادند و تأکید کردند: «شهید سلیمانی چهره بین‌المللی مقاومت است و همه دل‌بستگان مقاومت خونخواه اویند.» همانجایی امر مسلمین نوید پیروزی قطعی را به مجاهدان راه حق دادند و اینکه پیروزی نهایی کام قاتلان و جنایتکاران را تلخ‌تر خواهد کرد.

از همان روز تا کنون کلیدواژه «انتقام سخت» به منزله گزاره اصلی جمهوری اسلامی در مواجهه با شهادت سردار مدافع وطن و حرم بوده و هیچ‌گاه این امر مهم اولویت خود را از دست نداده است. تنها چند روز پس از شهادت سردار دل‌ها، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با حمله موشکی به پایگاه آمریکایی عین‌الاسد، تابوی تعرض نکردن به پایگاه‌ها و مقرهای ارتش آمریکا در جهان را شکست و این ضربه سنگینی به حیثیت نظامی آمریکا بود که هیچ‌گاه نتوانست پاسخی به آن حمله برق‌آسا بدهد؛ اما رهبر حکیم انقلاب این حمله را یک سیلی به آمریکایی‌ها دانستند و تأکید کردند: «انتقام بحث دیگری است.» در منظر راهبردی، هدف‌گذاری جمهوری اسلامی این است که انتقام خون حاج قاسم و یارانش زمانی گرفته خواهد شد که آمریکایی‌ها از منطقه غرب آسیا اخراج شوند و این هدف راهبردی از همان روزهای پس از شهادت سردار سلیمانی در منطقه دنبال می‌شود. به طور طبیعی اخراج آمریکایی‌ها از منطقه یک امر دفاعی نیست، بلکه به مرور زمان محقق می‌شود، اما نشانه‌های آن از کاهش نفوذ و حضور و اثرگذاری نظامی، سیاسی و امنیتی آمریکایی‌ها در منطقه به وضوح پدیداست.

مروری بر روند کاهش حضور و تحدید منافع آمریکایی‌ها در کشورهای منطقه از یمن تا افغانستان و از سوریه تا عراق بیان‌کننده این واقعیت است. در فرآیند اخراج و عقب‌نشینی شیطان بزرگ از منطقه نقش و تأثیر خونخواهان حاج قاسم در جبهه مقاومت انکارناپذیر است؛ چرا که وضعیت ناپایدار پایگاه‌های آمریکا در منطقه، به هیچ عنوان قابل مقایسه با پیش از شهادت حاج قاسم سلیمانی نیست. در منظر تاکتیکی، اما برای یک لحظه هم از تعقیب و مجازات عاملان ترور سردار سلیمانی غفلت نشده و نخواهد شد. مزید این مطلب آنجا بود که رهبر معظم انقلاب در دیدار با خانواده شهید سلیمانی فرمودند: «قاتل سلیمانی و آمر به قتل سلیمانی باید انتقامشان را پس بدهند.» اما در آستانه چهارمین سالروز شهادت حاج قاسم سلیمانی و در مراسم وداع با پیکر بار دیرین سردار دل‌ها، سردار شهید سیدرضی موسوی، فرمانده کل سپاه تأکید کرد: «انتقام خون حاج قاسم در فضای خاص خود صورت خواهد گرفت.»

واقعیت این است که انتقام از جنایتکارانی که در شهادت سردار سلیمانی دست داشتند، یک مطالبه عمومی نه تنها در داخل کشورمان، بلکه در منطقه و جهان اسلام است و این امر نه تنها فراموش‌شدنی نیست، بلکه به یک راهبرد، آرمان و نقطه حرکت در برابر جنایت‌ها و زیاده‌خواهی‌های سردمداران استکبار جهانی تبدیل شده است.

گمنام برای ما، مشهور برای دشمن

نگاهی به نقش شهید سیدرضی موسوی و اهداف رژیم اشغالگر از ترور این سردار ایرانی

حضور نداشتن در آن مکان در امان ماند. پیش از این، رسانه‌های صهیونیستی از جمله شبکه ۱۴ اسرائیل، مقامات ارشد ایران و دانشمندان هسته‌ای و فرماندهان سپاه را جزء هدف‌های ترور خود برشمردند و سردار شهید سیدرضی موسوی نیز از جمله این اهداف بود.

البته رژیم صهیونیستی معمولاً در ترورهای برون‌مرزی، به طور رسمی مسئولیت حملات خود را نمی‌پذیرد؛ اما اظهارات «یوآف گالات» وزیر جنگ این رژیم نوعی اعتراف تلویحی به عملیات ترور شهید موسوی به شمار می‌آید؛ به ویژه آنکه وی ضمن اشاره به مقابله همزمان اسرائیل در هفت جبهه، تهدید کرده است که هر کس علیه صهیونیست‌ها اقدام کند، یک هدف بالقوه به شمار می‌رود و برای هیچ‌کس مصونیتی وجود ندارد. درباره اهداف و انگیزه‌های رژیم صهیونیستی از ترور شهید موسوی در مقطع کنونی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

پس از عملیات طوفان الاقصی و درگیر شدن رژیم صهیونیستی در جبهه غزه و لبنان، تصمیم قطعی درباره ترور این مقام عالی‌رتبه سپاه در اتاق جنگ اسرائیل اتخاذ شد؛ زیرا پس از شکست‌ها و هزینه‌های سنگینی که این رژیم طی نزدیک به سه ماه گذشته متحمل شد، انتقام از عوامل این شکست - که به تجهیز جنبش‌های مقاومت لبنان و غزه پرداخته بودند - در دستور کار صهیونیست‌ها قرار گرفت. به عبارتی، رژیم غاصب مدعی است شهید موسوی نقش اساسی در تدارکات و پشتیبانی عملیات ۷ اکتبر حماس و کنش‌ها و واکنش‌های نظامی محور مقاومت پس از آن داشته و به زعم خود از وی انتقام گرفته است.

از این منظر ترور سیدرضی با هدف تضعیف

لجستیکی مقاومت انجام شده است؛ به ویژه اینکه جنگ غزه نشان داد مقاومت از زیرساخت‌های تسلیحاتی خوبی برخوردار بوده و امنیت این رژیم را بیش از پیش تهدید می‌کند.

«بنیامین نتانیاها» نخست‌وزیر مستأصل رژیم غاصب پس از عملیات طوفان الاقصی عملاً هیچ دستاوردی جز جنایات جنگی و سرافکنندگی بین‌المللی در کارنامه خود نداشته و در داخل نیز در معرض مخالفت و انتقادات شدیدی قرار گرفته است؛ زیرا اهدافی چون نابودی حماس یا دستیابی به رهبران بلندپایه‌ای، چون یحیی سنوار یا محمد الضیف و نیز آزادی یک‌جانبه اسرا هنوز محقق نشده است. بنابراین، راه‌اندازی خط ترور برای فرار از شکستی است که دولت نتانیاها گرفتار آن شده و قصد دارد ضمن دادن روحیه به نیروهای خود، چنین القا کند که اسرائیل هنوز اقتدار و بازدارندگی خود را حفظ کرده و می‌تواند به دشمنانش آسیب برساند.

هدف دیگری که برخی تحلیلگران در ترور شهید موسوی به آن اشاره کرده‌اند، تحریک جمهوری اسلامی ایران برای ورود به جنگ مستقیم است. البته رژیم صهیونیستی هیچ‌تمایلی به رویارویی با ایران ندارد؛ به ویژه در شرایطی که با حماس و حزب‌الله در دو جبهه در حال نبرد است؛ لذا ترجیحاً اولویت تل‌آویو ایجاد درگیری بین ایران و آمریکاست؛ موضوعی که البته ایران و آمریکا از آن پرهیز دارند.

با آنکه سپاه پاسداران تهدید کرده است انتقام خون شهید موسوی را از رژیم صهیونیستی خواهد گرفت؛ اما این به معنای آن نیست که ایران به کنش عاجل و مستقیم دست بزند. در واقع چنین انتقامی می‌تواند در زمان و مکان مناسب انجام شود؛ بدون آنکه لزوماً مستلزم ورود به جنگ فراگیر باشد.

نکته دیگری که در اهداف ترور شهید موسوی مطرح شده، این است که تل‌آویو درصدد ارسال این پیام به تهران برآمده که تلاش‌های دیپلماتیک و ترغیب متحدان منطقه‌ای برای اجبار تلاوی به توقف جنگ، امر بیپنده و بی‌نتیجه‌ای است. از این منظر، یک هدف رژیم صهیونیستی از ترور شهید موسوی افزون بر حذف عامل اصلی لجستیک و حمایت تسلیحاتی جبهه مقاومت، ارسال پیام به ایران مبنی بر اصرار این رژیم بر ادامه جنگ غزه و مخالفت با هر گونه طرح آتش‌بس است؛ اما واقعیت این است که ادامه جنگ به مدت طولانی برای رژیم صهیونیستی پیامدها و هزینه‌های سنگینی دربردارد؛ لذا در نهایت و به‌ناچار به آتش‌بس تن خواهد داد.

در پایان باید گفت، برخلاف تصور رژیم صهیونیستی که حذف مهره‌های کلیدی مقاومت موجب تضعیف این جبهه خواهد شد؛ اما تجربه سال‌های متمادی نشان می‌دهد همواره عوامل کلیدی و در عین حال گمنامی در جبهه مقاومت وجود دارند که این کاروان را به سر منزل مقصود می‌رسانند. همچنین فقدان شهدای مقاومت به ویژه فرماندهان بزرگی چون سردار حاج قاسم سلیمانی، نه تنها خللی در روند مبارزات ضدصهیونیستی ایجاد نکرده؛ بلکه این خون‌های پاک به رزمندگان مقاومت شوکی تازه وارد کرده است که نماد و دستاورد برجسته‌ای از آن را در عملیات بی‌سابقه طوفان الاقصی در بامداد ۱۵ مهرماه ۱۴۰۲ شاهد بودیم.

بنا بر این شهادت سید رضی همانند حیات پربارش، منشأ برکات تازه‌ای برای مقاومت خواهد شد که آثار نهایی آن دیر یا زود در پیروزی مقاومت فلسطین و شکست و فروپاشی رژیم اشغالگر نمایان خواهد شد.

روز شکست دشمن

رئیس‌جمهور کشورمان در سالروز حماسه ۹ دی ماه گفت: «در روز بصیرت حقیقتاً مردم نشان دادند فتنه را خوب شناختند و غبار را کنار زدند و به تبعیت از رهبری فرزانه به صحنه آمدند و به صورت خودجوش اعلام موضع کردند و جریان فتنه را در روز نهم دی خاتمه دادند.» وی افزود: «این روز حقیقتاً یک حماسه بزرگ است و باید در تاریخ ملت باقی بماند. حضور اثربخش مردم در عرصه، به فتنه خاتمه داد و این روز باید به عنوان روز بصیرت در راستای بصیرت‌آفرینی در جامعه بماند و ابعاد این روز و حرکت بزرگ ملت تبیین شود.»

عملیات فلسطینی

سردار اسماعیل قاتنی طی اظهارات مهمی درباره طوفان الاقصی اظهار داشت: «طوفان الاقصی، عملیاتی کاملاً فلسطینی است که مرحله به مرحله آن با برنامه و تدبیر مقاومت فلسطین اجرا شد.» وی افزود: «آمریکا فکر نکند که این جنایات در کارنامه‌اش نوشته نشده است و در فرصت مناسب پاسخگو خواهد بود.» فرمانده نیروی قدس سپاه تصریح کرد: «رژیم صهیونیستی و آمریکا از ابتدای جنگ تاکنون چه دستاوردهایی داشتند؟ هنر آنها فقط کشتن زنان و کودکان بی‌گناه است. شما شهید رضی موسوی را می‌کشید، زیر آنتوانستید در میدان جنگ غزه چیزی به دست آورید و ایران به نقشه‌های شما کشیده نمی‌شود.»

رژیم حقوقی جدید

«امیر عبداللہیان» با اشاره به تماس اخیر سیدابراهیم رئیسی با رئیس‌جمهور مصر از ادامه‌دار بودن سیاست دولت مردمی در گسترش روابط با کشورهای منطقه خبر داد؛ وزیر امور خارجه با اشاره به اینکه یمنی‌ها و حزب‌الله در این جنگ غزه بسیار شجاعانه عمل کردند، گفت: «امروز یمن در دریای سرخ یک رژیم حقوقی جدیدی ایجاد کرده است.» وی با بیان اینکه یمن و حزب‌الله شجاعانه وارد جنگ شده‌اند، تصریح کرد: «امروز رهبران مقاومت به یک آینده‌پژوهی و درک بالایی رسیده‌اند و این موضوع را در جنگ اخیر نشان داده‌اند.»

راه حل مشکلات چیست؟

دکتر یکتا جوانی

مدیر مسئول

در زیر آسمان نبود و بر روی این کره خاکی، کشور و جامعه بدون مشکل نمی‌توان پیدا کرد و ایران هم از این قاعده مستثنی نبوده و ملت ایران هم با پاره‌ای از مشکلات روبه‌روست. البته مشکلات جوامع بشری یکسان نبوده و هر جامعه و کشوری مشکلات خاص خود را دارد؛ اما آنچه بسیار مهم و حائز اهمیت است، جست‌وجوی راه‌حل‌های منطقی و درست برای حل مشکلات به اقتضای شرایط است.

ایران کشوری با پیشینه تمدنی چندین هزار ساله و دارای موقعیت فوق‌العاده راهبردی و در مواردی از مختصات و ویژگی‌هایش، بی‌نظیر یا کم‌نظیر است. با انقلاب اسلامی و استقرار نظام مردم‌سالاری دینی در ایران، ملت ما در مسیر پیشرفت و قرار گرفتن در جایگاه واقعی خود به حرکت درآمد و به همین دلیل، جبهه استکبار برای جلوگیری از تبدیل شدن جمهوری اسلامی به یک الگو برای دیگر ملل و به ویژه ملت‌های مسلمان، نظام سیاسی نوپای برآمده از آرای مردم را مورد تهاجم قرار داد؛ تهاجمی که طی ۴۵ سال گذشته به شکل‌های گوناگون استمرار داشته و اکنون نیز ادامه دارد. با وجود توطئه‌ها، فشارها، تحریم‌ها و فتنه‌انگیزی‌های دشمنان خارجی و دنباله‌های داخلی آنان، ایران اسلامی در ۴۵ سال گذشته، پیشرفت‌ها و موفقیت‌های بزرگی را در حوزه‌های گوناگون داشته و به همین دستاوردهای بزرگ جمهوری اسلامی، به ویژه در علوم و فناوری‌های نوین، کشورهای سلطه‌گر غربی را به شدت نگران نقش‌آفرینی اسلام در آینده جهان با محوریت ایران کرده است. اما با وجود پیشرفت‌های فراوان، اکنون بخشی از مردم ایران با مشکلاتی مواجه هستند که در صدر این مشکلات مسائل اقتصادی و معیشتی قرار دارد. در همه نظرسنجی‌های صورت گرفته در کشور از سوی سازمان‌های گوناگون، تورم و گرانی، بیکاری و فاصله زیاد میان دخل و خرج، عامل اصلی نارضایتی‌ها اعلام شده است.

حال پرسش اصلی این است که راه حل این مشکلات چیست؟ چگونه و با چه سازوکاری می‌توان این مشکلات را برطرف کرد؟

در پاسخ به این پرسش دو دیدگاه کلی و کلان وجود دارد که برای برگزیدن راه حل درست، باید در هر یک از این دیدگاه‌ها، به دور از احساس و هیجان، فارغ از حب و بغض و بر مبنای عقلانیت و محاسبه‌گری تأمل کرد.

۱. دیدگاه اعتراض و اغتشاش

در این دیدگاه، بر این نکته تصریح و تأکید می‌شود که باید مردم ناراضی و معترض را به خیابان‌ها کشاند و نظام را تحت فشار قرار داد و با اغتشاش و نافرمانی، مقدمات تغییر برای بهبود شرایط و حل مشکلات را فراهم کرد. طرفداران این دیدگاه به طور دائم با برجسته‌سازی مشکلات و بعضاً سیاه‌نمایی از شرایط کشور، دنبال عمق‌بخشی به نارضایتی‌ها برای تبدیل نارضایتی به اعتراض خیابانی هستند.

۲. دیدگاه مشارکت‌آفرینی و شایسته‌گزینی مسئولان

در این دیدگاه، تمرکز بر این نکته و اصل است که مشکلات کشور، باید به دست مسئولان متعهد، با کفایت و کارآمد حل شود و این مسئولان را مردم از طریق انتخابات برمی‌گزینند. به عبارت دیگر، اداره‌کنندگان کشور، مسئولان کشور و کارگزاران نظام باید مشکلات را حل کنند. طبق اصل ششم قانون اساسی، مردم آن عامل اصلی در تعیین و انتخاب کارگزاران نظام به حساب می‌آیند. در

اصلی‌شان ایجاد نارضایتی در مردم از طریق سیاه‌نمایی، بزرگ‌نمایی مشکلات و کوچک‌نمایی موفقیت‌ها و تلاش برای تبدیل نارضایتی به اعتراض و در نهایت به اغتشاش بوده است.

اکنون در آستانه دو انتخابات مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان رهبری قرار داریم و باز هم اسفندماه سال جاری، روز برگزاری این انتخابات است. صاحبان و طرفداران دیدگاه‌های مطرح شده، از مدت‌ها قبل برای انتخابات آخر سال فعال شده و به گفتمان‌سازی مشغول هستند. خط مشارکت و خط تحریم خلاصه گفتمان این دو دیدگاه است. بسیار روشن است که خط تحریمی‌ها به هر دلیل و با هر ماهیت، در زمین دشمن بازی کرده و پازل آمریکا و متحدانش را برای فشار بیشتر به ملت ایران تکمیل می‌کنند؛ اما کسانی که بر گفتمان مشارکت تأکید دارند، دلسوزان واقعی کشور، نظام و مردم هستند؛ چرا که انتخابات، فصل جابه‌جایی‌ها، شایسته‌گزینی‌ها و سپردن مسئولیت‌ها به انسان‌های کارآمد است.

بدون تردید و با اطمینان خاطر می‌توان گفت، در صدر دلسوزان کشور و دغدغه‌مندان برای حل مشکلات مردم به ویژه در حوزه مسائل اقتصادی و معیشتی، رهبر حکیم انقلاب اسلامی، حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) قرار دارند. از همین رو معظم‌له با علم به اینکه کلید حل مشکلات کشور در دستان مردم قرار دارد؛ از ابتدای سال و در ۱۵ فروردین، اهمیت انتخابات آخر سال را گوشزد کرده و تاکنون در چند مقطع این مهم را تبیین کرده‌اند. ایشان در بیانات خود در دیدار مردم کرمان و خوزستان در روز دوم دی‌ماه سال جاری با اشاره مجدد به چهار راهبرد مشارکت‌قوی، رقابت واقعی، سلامت حقیقی و امنیت در انتخابات فرمودند:

«بعضی‌ها مردم را از انتخابات دلسرد می‌کنند؛ این کار غلطی است، این اشتباه است، این به ضرر کشور است؛ به ضرر فلان شخص و فلان آدم نیست، به ضرر کشور است. بعضی‌ها برای اینکه مردم را از انتخابات دلسرد کنند، مدام مشکلات کشور را جلوی چشم می‌آورند. خوب اگر مشکلات وجود دارد، راه حل مشکلات چیست؟ راه حل مشکلات انتخابات است. اتفاقاً برای اینکه مشکلات برطرف بشود، بایستی در انتخابات شرکت کرد.»

پرسش

شرایط نامزدهای خبرگان

برای ورود به مجلس خبرگان رهبری، مانند هر سمت دیگری در ساختارهای سیاسی باید صلاحیت‌هایی داشت. این صلاحیت‌ها در نظام‌های سیاسی دنیا با تفاوت در باورهای عمومی و ارزش‌های حاکم بر جامعه متفاوت است؛ اما آنچه در این میان اهمیت دارد، آن است که در تفکر دینی هر کس به اندازه ذره‌ای قدرت داشته باشد، باید متناسب با آن دارای صلاحیت باشد، وگرنه حق اعمال آن قدرت را نخواهد داشت.

ضمن آنکه صلاحیت‌ها معطوف به مأموریت‌ها در هر مسند تعریف می‌شود. به واقع، ابتدا باید مشخص کرد که چه مأموریتی قرار است انجام شود تا معلوم شود که مأموران باید چه ویژگی‌ها و صلاحیت‌هایی داشته باشند. شرایط لازم برای نامزدی در انتخابات خبرگان چیست؟

قانون اساسی به صراحت، شرایط نامزندان مجلس خبرگان را بیان نکرده و تعیین آن را مطابق اصل یکصدوششم، برای نخستین دوره، به فقهای اولین شورای نگهبان و پس از آن، به خود مجلس خبرگان واگذار کرده است؛ اما با دقت در اصول مربوط، می‌توان کلیاتی را درباره شرایط اعضای مجلس خبرگان به دست آورد. به ضرورت تناسب حکم و موضوع، اعضای خبرگان اولاً، باید دارای درجه‌ای از فقاقت و آگاه به مسائل سیاسی و اجتماعی روز باشند که قدرت

تشخیص «اعلم به احکام و موضوعات فقهی یا مسائل سیاسی و اجتماعی یا شخص واجد مقبولیت عامه» را داشته باشند. ثانیاً، دارای مرتبه‌ای از تقوا باشند که در اظهار نظر خویش، فقط مصالح اسلام و مسلمانان را در نظر گیرند و نه منافع فردی و گروهی را. از سوی دیگر، در صورتی که اهل خیره به آنچه می‌گویند، اعتقاد نداشته باشند یا دارای سابق سوء سیاسی و اجتماعی باشند، بدون تردید نمی‌توان به تشخیص او اعتماد کرد.

در قانون انتخابات مجلس خبرگان، شرایطی به شرح زیر آمده است که خبرگان منتخب مردم، باید شرایط زیر را داشته باشند: الف- اشتها به دیانت و وثوق و شایستگی اخلاقی؛ ب- اجتهاد در حدی که قدرت استنباط بعضی مسائل فقهی را داشته باشد و بتواند ولی فقیه واجد شرایط رهبری را تشخیص دهد؛ ج- دارای بینش سیاسی و اجتماعی و آشنایی با مسائل روز؛ د- معتقد به نظام جمهوری اسلامی ایران؛ ه- نداشتن سوابق سوء سیاسی و اجتماعی. در کنار تصریح به ضرورت برخورداری نمایندگان خبرگان از شرایط فوق، این قانون بر نفی ضرورت تناسب حکم و موضوع، تصریح کرده است: «ضرورت ندارد که نمایندگان، ساکن و یا متولد حوزه انتخابیه خود باشند.»

بهارستان

ویژه انتخابات اسفند ۱۴۰۲

شماره ۱۱۲۴ | دوشنبه ۱۱ دی ۱۴۰۲

آرایش جریان‌های سیاسی در آستانه انتخابات ۱۴۰۲

اردوگاه اصولگرایان

۱- چالش‌ها و دغدغه‌ها:

- تشقت و واگرایی
- تضعیف پایگاه اجتماعی
- آسیب‌پذیری از فتنه سال ۱۴۰۱
- ناکارآمدی‌های مجلس اصولگرا
- ضعف‌های دولت انقلابی

۲- قوت‌ها و فرصت‌ها:

- پایگاه رأی در میان نیروهای ارزشی
- در اختیار داشتن مجلس و دولت
- عملکرد مثبت مجلس انقلابی
- عملکرد دولت انقلابی
- در اختیار داشتن نیروهای مؤمن انقلابی
- شبکه جهادگران جهاد تبیین

۳- راهبردهای انتخاباتی و اضلاع:

- راهبرد اول: ائتلاف حداکثری و حضور با لیست واحد
- راهبرد دوم: ائتلاف حداقلی و حضور با چندلیست

۴- تاکتیک‌های انتخاباتی - عملیاتی:

- تلاش برای وحدت و ائتلاف
- تلاش برای پاسخگویی و ارائه کارنامه
- بازخوانی عملکرد رقیب و مقایسه کارنامه‌ها
- رمزگشایی از راهبرد دشمن برای تحریم انتخابات

اردوگاه اصلاح‌طلبان

۱- چالش‌ها و دغدغه‌ها:

- ابهام در هویت اصلاح‌طلبی
 - ابهام در مرزهای اصلاح‌طلبی
 - استحاله و دگرذیسی
 - از دست دادن پایگاه اجتماعی
 - کارنامه ضعیف و غیرقابل دفاع
 - ناکامی و ناتوانی در مدیریت واحد
- اردوگاه اصلاح‌طلبی
- چالش رهبری
 - رادیکالیسم

۲- قوت‌ها و فرصت‌ها:

- توانایی همگراسازی و وحدت درون اردوگاهی
- اتخاذ ژست اپوزیسیون
- در اختیار داشتن رسانه
- در اختیار داشتن فضای مجازی
- ظرفیت سلبریتی‌ها
- آشنایی با ادبیات نسل جوان
- استفاده از آرای شعارهای فمینیستی
- استفاده از آرای از شعار مخالفت با فیلترینگ

۳- راهبردهای انتخاباتی و اضلاع:

- راهبرد اول: قهر و تحریم انتخابات (سیاست خانم‌خیابان)
- راهبرد دوم: مشارکت مشروط
- راهبرد سوم: مشارکت (عبور از سیاست خانم‌خیابان)

۴- تاکتیک‌های انتخاباتی و عملیاتی:

- طمع به اغتشاشات و فشارهای خیابانی
- تخریب رقیب و اتهام خالص‌سازی
- تخریب دولت و مجلس انقلابی
- فشار به شورای نگهبان
- لابی‌گری و برای تأیید صلاحیت
- بازی با مهره‌های سفید
- فعال‌سازی جدی حوزه‌شهرستان‌ها
- سناریوی رقیب‌هراسی
- دو قطبی‌سازی
- ناامید کردن و ناامید جلوه دادن مردم
- متمم کردن نظام به حذف اصلاح‌طلبان
- پرچم‌داری میانه‌روها و خط وسط

خانه ملت

انتخابات در کرونا

اردوگاه همراه بود. برای نمونه «محمد قوچانی» در روزنامه «سازندگی» نوشت: «این «آغاز یک پایان» است. «آغاز پایان اصلاح‌طلبان» خسته و ناستواری که فقط در زمین هموار می‌توانند سیاست‌ورزی کنند. ما به یک شکست نیاز داریم تا به خود آیسیم و اصلاح‌طلبی را اصلاح کنیم... ما اصلاح‌طلب می‌مانیم، حتی اگر در اقلیت باشیم... این بی‌تدبیری است که ما را اقلیت می‌کند، نه رأی اکثریت...»

جریان اصولگرا اما با همه توان در میدان انتخابات حاضر شد و شهادت حاج قاسم نیز فرصتی برای این جریان فراهم آورد. سرانجام یازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی روز جمعه ۲ اسفند ۱۳۹۸ با رأی‌گیری در ۵۵ هزار شعبه اخذ رأی در سراسر ایران در ۲۰۸ حوزه انتخابیه برگزار شد، در حالی که کشور چند روزی بود به طور رسمی درگیر بیماری کرونا شده بود و این خود عاملی درگیر برای نگرانی مردم از حضور در پای صندوق رأی بود! طبق آمار اعلام‌شده ۲۴ میلیون و ۵۱۲ هزار و ۴۰۴ نفر از مجموع ۵۷ میلیون و ۹۱۸ هزار و ۱۵۹ نفر با مشارکت ۴۲/۵۷ درصدی در انتخابات شرکت کردند. انتخاباتی که کمترین میزان مشارکت را در ادوار انتخابات مجلس داشت.

انتخابات مجلس یازدهم در حالی در پایان سال ۱۳۹۸ برگزار می‌شد که احزاب و گروه‌های سیاسی خود را آماده آن می‌کردند. اصلاح‌طلبان از مدت‌ها قبل برای حضور تمام‌عیار برای دستیابی به کرسی‌های حداکثری مجلس آماده می‌شدند. آنها امیدوارانه خود را فاتح انتخابات دانسته و قرار بر حضور بدون شرط در انتخابات با حداکثر توان در صحنه گذاشته بودند. زمزمه‌های تک فاز مبنی بر مشارکت مشروط را نیز به واقع باید سناریوی مکملی برای بسترسازی برای سناریوی اصلی دانست که بدون شک در ادامه به مشارکت بدون شرط تبدیل می‌شد.

در این میان، حوادث آبان ماه ۱۳۹۸ و تصمیم پر‌حاشیه دولت که به بلوا و آشوب به بهانه گرانی بنزین انجامید، آب سردی بود که اصلاح‌طلبان را از ادامه کار ناامید کرد. آنها گمان نمی‌کردند که میزان نارضایتی از دولتی که با حمایت ایشان به قدرت رسیده است تا این اندازه پایین آمده باشد که عوارض آن دامنگیر اصلاح‌طلبان نیز شود! در این وضعیت، پس از حوادث آبان ماه بود که بخش قابل ملاحظه‌ای از اصلاح‌طلبان شناخته شده که خود را آماده حضور در صحنه انتخابات می‌کردند، پشیمان شده و «نهضت ثبت‌نام» مدنظر اصلاح‌طلبان اتفاق نیفتاد. حادثه تلخی که با واکنش بخشی از فعالان سیاسی این

شانه اکوان
دبیر گروه بین‌الملل

روزنامه «فایننشال تایمز» گزارش داد، ایالات متحده پیشنهاد کرده است گروه هفت راه‌هایی را برای مصادره ۳۰۰ میلیارد دلار از دارایی‌های روسیه بررسی کند. این اقدام با واکنش شدید مسکو مواجه شده است. «میخائیل اولیانوف» سفیر و نماینده دائم روسیه نزد سازمان‌های بین‌المللی مستقر در وین با بیان اینکه مسیری که آمریکا در پیش گرفته است، به نابودی روز افزون روابط میان مسکو و واشنگتن خواهد انجامید، تأکید کرد: «هیچ زمینه‌ای برای از سرگیری مذاکرات با ایالات متحده درباره کنترل تسلیحات هسته‌ای وجود ندارد. بر این اساس به نظر می‌رسد دولت بایدن که در ارائه کمک‌های مالی به اوکراین، با مشکل بودجه مواجه شده، سعی دارد تا این بودجه را از مصادره اموال روسیه به دست آورد»

فایننشال تایمز در این زمینه نوشت: «از آنجایی که متحدان [کی‌یف] عجله دارند تا به‌موقع درباره برنامه‌ای برای دومین سالگرد حمله روسیه به اوکراین توافق کنند، آمریکا پیشنهاد کرده است که کارگروه‌هایی از کشورهای عضو گروه هفت، راه‌هایی را برای مصادره ۳۰۰ میلیارد دلار از دارایی‌های مسدود شده مسکو، بررسی کنند. تحلیلگران بر این عقیده‌اند مخالفت کنگره آمریکا با ارسال کمک‌های مالی بیشتر به کی‌یف، این کشور را واداشته تا با استفاده از اموال مصادره شده روسی، به جنگ اوکراین کمک کند. بر اساس این گزارش، ایالات متحده با حمایت انگلیس، ژاپن و کانادا پیشبرد اقدامات مقدماتی را مطرح کرده است تا گزینه‌هایی برای رهبران گروه هفت آماده شود که در نشست احتمالی در ۲۴ فوریه (۵ اسفند) بررسی شوند. در حالی که هنوز هیچ تصمیمی اتخاذ نشده

جراحی ارائه طرح‌های رادیکال از سوی دولت بایدن برای کمک به اوکراین

سرقت از روسیه

بود: «مقامات اتحادیه اروپا ماه‌هاست که در حال بررسی راه‌هایی برای استفاده از درآمد ناشی از دارایی‌های روسیه به ارزش تقریبی ۳۰۰ میلیارد دلار هستند که بعد از آغاز جنگ جمع‌آوری شده‌است؛ اما این طرح با انتقادهایی از سوی برخی دولت‌های اروپایی مانند فرانسه و آلمان مواجه شده است؛ زیرا آنها نگران آن هستند که این اقدام باعث بی‌ثباتی در ارز یورو شود. در حالی که کشورهای غربی به حمایت‌های مالی و نظامی از اوکراین ادامه می‌دهند، روسیه با تحریم‌های اقتصادی گسترده

و این موضوع به‌شدت در پایتخت‌های اروپایی مورد بحث است، تسریع در پرداختن به مصادره دارایی‌های مسکو برای اوکراین، اهمیت فزاینده آن برای غرب را آشکار می‌کند. گزینه‌های مختلفی در پایتخت‌های غربی در حال بررسی است، از مصادره مستقیم و خرج کردن دارایی‌های بانک مرکزی روسیه تا بهره‌برداری از درآمدهای حاصل از دارایی‌های مسدود شده یا استفاده از آنها به‌عنوان وثیقه برای وام‌ها. از سوی دیگر نشریه «پولیتیکو» بیشتر نوشته

غرب و کنترل صادرات از سوی ایالات متحده، اتحادیه اروپا و دیگر متحدانش مواجه بوده است.» آمریکا در عین حال در تازه‌ترین اقدامات خود برای حمایت از اوکراین خبر داد که آخرین بسته کمک تسلیحاتی و تجهیزاتی به ارزش ۲۵۰ میلیون دلار را در پایان سال جاری میلادی در اختیار کی‌یف قرار می‌دهد. این کمک‌ها در حالی در خدمت اوکراین قرار می‌گیرد که کنگره آمریکا تصویب هر نوع کمک مالی دیگر به این کشور را با بن‌بست مواجه کرده است.

کاخ سفید هشدار داده است بدون اختصاص کمک‌های بیشتر، کمک آمریکا برای اوکراین تا پایان سال تمام می‌شود.

«جو بایدن» رئیس‌جمهوری آمریکا از کنگره خواسته است کمک دیگری به ارزش ۶۱ میلیارد دلار به اوکراین اختصاص دهد، اما جمهوری خواهان از تصویب آن بدون توافق با دموکرات‌ها برای تشدید اقدامات امنیتی در مرز آمریکا و مکزیک خودداری کرده‌اند. کنگره از زمان حمله روسیه به اوکراین، بیش از ۱۱۰ میلیارد دلار برای این کشور تصویب کرده است؛ اما از زمانی که جمهوری خواهان کنترل مجلس نمایندگان را از دموکرات‌ها در ژانویه ۲۰۲۳ گرفتند، هیچ بودجه‌ای را تأیید نکرده‌اند.

شکست اوکراین در ضد حملات خود علیه روسیه نیز دلیل دیگری است که برخی از کشورهای غربی انگیزه‌ای برای کمک‌های بیشتر به کی‌یف ندارند. ضد حمله تابستان اوکراین در پایان سال ۲۰۲۳ نتیجه‌چندانی به‌همراه نداشت و حالا با وجود خستگی اوکراین و تمایل نداشتن کشورهای غربی برای حمایت از کی‌یف باید انتظار یک جنگ طولانی را کشید. کشورهای اتحادیه اروپا متعهد شده‌اند تا پایان سال آینده میلادی حدود یک میلیون گلوله توپخانه در اختیار اوکراین قرار دهند که با وجود تبدیل شدن جنگ به جنگی فرسایشی عملی شدن این وعده بعید به نظر می‌رسد.

پنجره

تسلیم نمی‌شویم!

اعتراض سراسری به برنامه اصلاحات رئیس‌جمهور آرژانتین

حالی در اعتراض به اصلاحات بحث‌برانگیز دولت به‌خیابان‌ها آمدند که رئیس‌جمهوری این کشور از برگزاری یک همه‌پرسی در صورت رد طرح مورد نظر خود در کنگره خبر داد. دولت آرژانتین، انگیزه معترضان را بی‌ثبات کردن کشور اعلام کرده و پروتکل سختگیرانه‌ای برای جلوگیری از تظاهرات در نظر گرفته است. تصاویر تلویزیونی نشان داد به دنبال تلاش برخی معترضان برای مسدود کردن خیابان‌ها، بین نیروهای امنیتی و تجمع‌کنندگان درگیری به وجود آمد و دست‌کم شش نفر با زخمی شدن. «پاتریشیا بوریچ» وزیر امنیت آرژانتین هشدار داد: «معترضان، هزینه این کار را می‌پردازند.» «خاویر میلی» رئیس‌جمهوری راست افراطی آرژانتین در طول مبارزات انتخاباتی خود بارها بر لزوم اعمال تغییرات شدید در آرژانتین تأکید کرد. وزارت دادگستری، کنگره و مردم این کشور، قوانین اعلام شده از سوی دولت را زیر سؤال برده و بر خلاف قانون اساسی می‌دانند. میلی پیش از برگزاری راهپیمایی هشدار داد، تسلیم نخواهد شد.

هزاران نفر از مردم آرژانتین در پاسخ به فراخوان اتحادیه‌های اصلی کارگری این کشور در مرکز بونوس آیرس (پایتخت) گردهم آمدند و اعتراض خود را درباره اصلاحات و بسته اقدامات دولت راست‌گرای افراطی موسوم به «ضرورت و فوریت» ابراز کردند. این راهپیمایی کنفدراسیون‌های اصلی کارگری آرژانتین، از جمله کنفدراسیون عمومی کار (CTA) و کارگران مرکزی آرژانتین (CGT) و همچنین نهادهای اجتماعی، سیاسی و حقوق بشری این کشور را در مقابل مقر قوه قضائیه و دیوان عالی دادگستری گرد هم آورد. تخمین زده می‌شود حدود ۲۰ هزار نفر در این تجمع اعتراضی و در میان استقرار گسترده نیروهای امنیتی حضور داشتند. به گفته رسانه‌های محلی، بسته قوانین تعدیل پیشنهادی از سوی دولت، پیش از ۳۰۰ مورد اصلاحات عمیق را شامل می‌شود که امکان خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی و همچنین تغییرات متعدد در زمینه‌های اشتغال و بهداشت را فراهم می‌کند. اتحادیه‌های اصلی کارگری آرژانتین در

تحلیل

توافق صلح

آغاز روند مذاکرات میان آذربایجان و ارمنستان

سه‌شنبه گذشته همچنین رسانه‌های روسی ویدئویی کوتاه از دست دادن علی‌اف و پاشینیان منتشر کردند. پوتین از رؤسای کشورهای مستقل همسو برای شرکت در این اجلاس در سن پترزبورگ دعوت کرد که شامل رؤسای جمهوری آذربایجان، ارمنستان، بلاروس، قزاقستان، قزیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان و ازبکستان می‌شود. پاشینیان همچنین با الکساندر لوکاشنکو، رئیس‌جمهوری بلاروس نیز دیدار داشت که کشورش ماه گذشته میلادی میزبان نشست سازمان پیمان امنیت جمعی در مینسک بود. نخست‌وزیر ارمنستان در این نشست شرکت نکرده بود. «دیمیتری پسکوف» سخنگوی کرملین نیز به کانال یک تلویزیون روسیه گفت: «سران کشورهای ارمنستان و جمهوری آذربایجان تمایل خود را برای امضای یک توافق صلح اعلام کرده‌اند.» وی افزود: «آنها آماده‌اند تا مذاکرات صلح را نهایی کرده و با انتشار یک سند مشترک توافق صلح را امضا کنند.»

نخست‌وزیر ارمنستان و رئیس‌جمهور آذربایجان درباره روند صلح بین دو کشور و در جریان نشست سن پترزبورگ روسیه گفت‌وگو کردند. سخنگوی دفتر «نیکول پاشینیان» نخست‌وزیر ارمنستان درباره این نشست غیررسمی بین او و «الهام علی‌اف»، رئیس‌جمهوری آذربایجان گفت: «آنها نشستی دو جانبه و بدون حضور یک کشور ثالث به عنوان میزبان داشتند و درباره روند صلح صحبت کردند.» وی ادامه داد: «مسائل مرتبط با روند صلح جمهوری آذربایجان و ارمنستان مورد بحث قرار گرفت.» این گفت‌وگوها بدون حضور ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه در نشست کشورهای مستقل همسو در سن پترزبورگ برگزار شد. این نخستین باری است که علی‌اف و پاشینیان از زمان حمله جمهوری آذربایجان به قره‌باغ در سپتامبر ۲۰۲۳ دیدار کرده‌اند؛ در این حمله بیش از ۱۰۰ هزار نفر از ساکنان ارمنی قره‌باغ مجبور شدند از این منطقه بیرون بروند. علی‌اف و جیحون بایراموف، وزیر خارجه جمهوری آذربایجان پس از این حمله نشست‌های برنامه‌ریزی شده در بروکسل و واشنگتن را لغو کردند. اوایل روز

وضعیت بی‌سابقه

خبرگزاری مرکزی کره شمالی «کی‌سی‌ان‌ای» گزارش داد، «کمپ جونگ اون»، به ارتش کشورش دستور داده است تا «آماده‌سازی جنگی» برای مقابله با «تحرکات سستیزه‌جویانه شدید» ایالات متحده و متحدانش در شبه جزیره کره را تسریع کند. مطرح شد. در این گزارش آمده: «او وظایف نظامی ارتش خلق و صنعت مهمات، بخش نیروهای هسته‌ای و بخش‌های دفاع غیرنظامی را برای تسریع بیشتر آمادگی‌های جنگی تعیین کرده و این براساس تحلیل عمیق اوضاع سیاسی و نظامی در شبه جزیره کره است که از بابت تحرکات سستیزه‌جویانه ضد جمهوری دموکراتیک خلق کره از سوی ایالات متحده و نیروهای دست‌نشانده آن که در تاریخ بی‌سابقه است، به این وضع رسیده است.»

آماده جنگ

رئیس‌جمهور روسیه در نشست‌های در ماه مارس به همتای چینی خود گفت، کشورش آماده است در صورت نیاز به مدت پنج سال با اوکراین بجنگد. «ولادیمیر پوتین» به شی‌جین‌پینگ، همتای چینی خود هشدار داد که جنگ روسیه علیه اوکراین ممکن است پنج سال طول بکشد. رئیس‌جمهور روسیه اظهار داشت، روسیه «حداقل پنج سال خواهد جنگید»؛ اما به رهبر چین اطمینان داد که در نهایت روسیه پیروز خواهد شد. پوتین به تازگی به جامعه جهانی هشدار داد که مناقشه در اوکراین را می‌توان با «گفت‌وگو با استفاده از زور» حل کرد و افزود که روسیه تا رسیدن به اهدافش تسلیم نخواهد شد.

بدون برنامه

نخست‌وزیر سابق اوکراین معتقد است وضعیت فعلی کشورش «تراژیک» است و به شکست منجر خواهد شد. «یولیا تیموشنکو» در سال ۲۰۰۵، پس از «انقلاب نارنجی»، اولین نخست‌وزیر زن اوکراین شد و در سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۰ دوباره دولت را رهبری کرد. او در حال حاضر ریاست حزب اپوزیسیون پدر وطن (باتکیوشچینا) را بر عهده دارد که ۲۴ کرسی در پارلمان دارد. او در یک سخنرانی ویدئویی، گفت: «بله، امروز همه ما طرفدار پیروزی برای اوکراین و تمامیت ارضی هستیم. اما جنگ‌های طولانی مدت برای اوکراین بسیار دشوار خواهد بود. بنابراین من از رئیس‌جمهور می‌خواهم برای پیروزی «پلن بی» را به کشور ارائه دهد.»

۵

جهان

شماره ۱۱۲۴ | دوشنبه ۱۱ دی ۱۴۰۲

صداقت

پیشخوان

۱۰ هزار مهاجر در راه آمریکا

کاروانی متشکل از حدود ۱۰ هزار مهاجر از ۲۴ ملیت گوناگون، از مرز جنوبی مکزیک راهی شمال قاره آمریکا شده‌اند که احتمالاً بزرگ‌ترین کاروان مهاجران در سال جاری میلادی (۲۰۲۳) خواهد بود. به گزارش روزنامه «نیویورک تایمز» سال ۲۰۲۳ در حالی که واپسین روزهای خود می‌رسد که کاروان جدیدی از مهاجران با بیش از ۱۰ هزار مهاجر از مرز جنوبی مکزیک خارج شده است؛ این موج جدید مهاجرت به فاصله تنها چند روز از دیدار یک هیئت بلندپایه آمریکایی با «آندرس مانوئل لویز ابرادور» رئیس‌جمهوری مکزیک با هدف تبادل نظر درباره اقدامات جدید مهار مهاجرت در این منطقه صورت می‌گیرد. این مهاجران از تاپاچولا، شهری از ایالت چیپاس هم‌مرز با گواتمالا به راه افتاده‌اند و در نخستین ایستگاه در آلبارو اوبرگون منطقه‌ای در جنوب غربی مکزیکوسیتی، کریسمس را در میانه سختی‌ها و محرومیت‌ها سپری خواهند کرد. تصاویر منتشر شده از این مهاجرت اگر چه جدید نیست و در سال ۲۰۲۳، کاروان‌های عظیمی بوده‌اند که بارها با عبور از آمریکای مرکزی و مکزیک قصد داشتند به آمریکا برسند؛ اما به گفته «لویس ری گارسیا ویگران» مدیر مرکز کرامت انسانی (CDH)، این کاروان جدید می‌تواند بزرگ‌ترین موج مهاجرت در سال جاری میلادی باشد و حتی می‌تواند از ۱۵ هزار نفر فراتر رود.

حمله اوکراین به کشتی روسیه

به گفته وزارت دفاع روسیه موشک‌های کروز اوکراین به کشتی بزرگ نوچرکاسک برخورد کرده و به آن آسیب رسانده‌اند. به گزارش «فایننشال تایمز»، کرملین هم اعلام کرد «سرنگی شویگو»، وزیر دفاع روسیه به صورت مفصل ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری این کشور را درباره این حمله مطلع کرده است. در همین حال «یوری ایهاتن»، سخنگوی نیروی هوایی اوکراین هم با اعلام اینکه در این حمله از موشک‌های کروز استفاده شده، اضافه کرد پس از این حملات احتمال اینکه این کشتی روسی همچنان بتواند به فعالیت خود ادامه بدهد، بسیار پایین است. ارتش اوکراین ادعا می‌کند با حمله به این کشتی روسی در فنودوسیا اجازه پیشروی و تصرف بیشتر در امتداد سواحل دریای سیاه را به دشمن خود نداد. این مقام ارشد اوکراینی البته اشاره نکرده که از چه نوع موشک کروزی برای این حملات استفاده شده است. بریتانیا و فرانسه از جمله کشورهای هستند که این نسل از موشک‌ها را در اختیار اوکراین قرار داده‌اند. این اقدام اوکرایس در واکنش به اعلام روسیه بوده که گفته است، ممکن است مناطق بیشتری از اوکرایس را در امتداد سواحل دریای سیاه تصرف کند

تله آمریکایی

اکبر معصومی

دبیر گروه پرونده

حساسیت بر تمامیت ارضی کشور مهم‌ترین ویژگی جمهوری اسلامی است. موضوعی که در طول بیش از چهار دهه گذشته با وجود همه توطئه‌ها و فشارها ثابت شده است. در واقع، ایران با جمهوری اسلامی در طول ۴۴ سال گذشته برخلاف دوره رژیم پهلوی و زمان قاجار نه تنها تضعیف نشده است، بلکه در این مدت بر اقتدار ایرانی نیز افزوده شده است.

چرا جزایر سه‌گانه؟

بررسی واقعیت‌های تاریخی نشان می‌دهد، جزایر سه‌گانه بوموسی، تنب بزرگ و تنب کوچک همواره ایرانی بودند و تحت مدیریت ایران اداره می‌شده که در طول چهار دهه اخیر نیز شاهد توسعه و پیشرفت‌های فراوانی در آن مناطق بودیم.

امارات متحده عربی در حالی ادعای بی‌اساسی را مطرح می‌کند که بازپس‌گیری جزایر سه‌گانه ایران در روز ۳۰ نوامبر ۱۹۷۱ میلادی رخ داد و امارات در ۲ دسامبر ۱۹۷۱ میلادی تأسیس شده است. بنابراین، اعمال حاکمیت دوباره ایران پس از چند دهه اشغالگری انگلیس در این جزایر مطرح شده زمانی اتفاق افتاده است که هنوز کشوری به نام امارات به وجود نیامده بود که بخواهد ادعایی داشته باشد.

حال چرا امارات متحده عربی چنین ادعایی دارد؟

تلاش برای بی‌ثبات‌سازی و افزایش رویکردهای تنش‌زای از جمله تاکتیک غرب به ویژه آمریکا و انگلیس در طول ۴۵ سال گذشته است تا آنها به راهبرد تضعیف ایران برسند. بنابراین، ادعای مالکیت جزایر سه‌گانه از سوی امارات با اهداف سیاسی از جانب غرب و با خوش‌خیالی امارات متحده صورت می‌گیرد.

امارات متحده عربی که با تحت فشار قراردادن دولت‌های عربی در موضوع غیرقابل مذاکره جزایر سه‌گانه، تلاش کرد از جمهوری اسلامی ایران امتیاز بگیرد؛ ولی به موفقیتی نرسید، این بار و در دور جدید خوش‌خیالی خود تلاش کرده است از طریق دینار و با هم‌امسازی روسیه و برخی دیگر ایران را به دادن امتیاز وادار کند. در واقع، امارات متحده عربی مسیری را در پیش گرفته که صدام حسین با رویکرد نظامی و برخی دیگر سال‌ها قبل از امارات آن را آزمودند.

بنابراین، امارات متحده نه تنها موفقیتی در این زمینه کسب نخواهد کرد؛ بلکه ممکن است هزینه خوش‌خیالی این موضوع برای حاکمان دبی بسیار سنگین‌تر نیز باشد. ایران واحد، ایران متحده خط قرمز همه ایرانیان است و جزیره بوموسی، تنب بزرگ و تنب کوچک منطقه‌ای است که ۹۰ میلیون ایرانی در وجب به وجب آن سهم و حساسیت دارند.

ادعاهای توخالی

باید اذعان داشت، این جزایر سه‌گانه سال‌هاست موضوع مباحث مرزی میان ایران و امیرنشین امارات قرار گرفته‌اند، هر چند این ادعاها از نظر حقوق بین‌الملل بسوج و توخالی بوده و خیلی مورد توجه نیست؛ اما برای کشور ما که از طریق خلیج فارس به آب‌های آزاد جهان دسترسی دارد، ارزش ژئوپلیتیک دارد. حالا دولت امارات متحده عربی هر از چند گاهی و به بهانه‌های گوناگون موضوع جزایر ابوموسی و تنب بزرگ و کوچک را مطرح می‌کند و مدعی می‌شود که این جزایر اشغالی است. بلافاصله پس از هر ادعایی، شورای همکاری خلیج فارس هم از مواضع این دولت حمایت می‌کند؛ در حالی که مالکیت بلاشروط ایران بر این جزایر، محلی از شک ندارد.

اهمیت این جزایر سه‌گانه از نظر جغرافیایی و ژئوپلیتیکی و البته ارزش نفت در آب‌های منطقه سبب شده است که اهمیت بسیاری برای کشورهای اطراف خلیج فارس و البته کشورهای غربی هم داشته باشد؛ اما مسئله مهم و اساسی اینکه نقشه ایران در بسیاری از دوره‌های تاریخی نشان می‌دهد این سه جزیره متعلق به ایران بوده‌اند.

ریشه‌های تاریخی

اروپایی‌ها قرن‌ها پیش وقتی متوجه این اهمیت شدند، به منطقه آمدند. پرتغالی‌ها در زمان صفویان جزایر این دریا را اشغال کردند و حدود ۸۰ سال بر آن مسلط شدند. با نگاهی به تاریخ این سرزمین پهناور باید گفت، حاکمیت ایران بر جزایر سه‌گانه ابوموسی، تنب بزرگ و تنب کوچک در دوره‌های پادشاهی هخامنشی، اشکانی و ساسانی ریشه دارد و مدارک و مستندات بسیاری از نقشه‌های تاریخی ایران هخامنشی و ساسانی مؤید این امر است.

با این حال، این جزایر سه‌گانه در سال ۱۹۴۸ میلادی به طور کامل به اشغال امپراتوری بریتانیا به عنوان قیم رسمی امارات درآمد، اما تا سال ۱۹۷۱ هیچ یک از دولت‌های وقت ایران این اشغال را

ملیحه زرین‌پور

خبرنگار

جزایر سه‌گانه خلیج فارس از تنب کوچک و بزرگ تا ابوموسی در مالکیت بلاشروط ایران اسلامی قرار دارند و زمانی جزء مجمع الجزایر هرمز شناخته می‌شدند؛ جزایری که پس از کشف منابع نفتی در خلیج فارس و نیز صنف‌بندی بلوک شرق و غرب در خلال جنگ سرد، ارزش طلا پیدا کرد و بر سر سابقه مالکیت برخی از جزایر آن ادعاهایی مطرح شد. این جزایر همانطور که گفته شد، به دلیل همجواری با بخش عمیق خلیج فارس و اشرف بر تنگه هرمز که شاهراه نفت است، اهمیت بسیاری دارد.

جزیره ابوموسی در خلیج فارس، بین بندر لنگه و شارجه قرار دارد؛ اما فاصله‌اش از ایران بسیار کمتر از شارجه است. جزیره تنب بزرگ در جنوب جزیره قشم و در حد فاصل بندر لنگه و رأس الخیمه قرار دارد. تنب بزرگ در کمترین فاصله خود با خاک ایران در ۳۱ کیلومتری جنوب جزیره قشم واقع شده است. ۵۰ کیلومتر تا بندر لنگه و ۷۰ کیلومتر تا رأس الخیمه فاصله دارد. جزیره تنب کوچک هم در جنوب بندر لنگه و غرب جزیره تنب بزرگ قرار دارد. فاصله آن از تنب بزرگ دوازده کیلومتر و تا بندر لنگه پنجاه کیلومتر است، اما تا کرانه‌های رأس الخیمه نزدیک به ۹۲ کیلومتر فاصله دارد.

این جزایر سه‌گانه پیش از اشغال به دست بریتانیا از توابع بندر لنگه به شمار می‌رفتند و معمولاً حاکمان ایرانی لنگه مأمورانی را از جانب خود برای اداره امور این جزایر منصوب می‌کردند. حتی در تمام طول مدت اشغال این جزایر از سوی بریتانیا تا سال ۱۹۷۱، این جزایر کماکان در طرح تقسیمات کشوری جزء خاک ایران به شمار می‌آمدند و پس از بازگشت این جزایر به خاک ایران در سال ۱۹۷۱، جزایر مذکور به صورت توابع استان هرمزگان درآمدند.

میرقاسم مؤمنی، کارشناس سیاست خارجی

تمامیت ارضی خط قرمز ایران است

ساحل عباسی

خبرنگار

یکی از موضوعات مهمی که قطعاً خط قرمز نظام جمهوری اسلامی ایران به شمار می‌رود، موضوع دخالت در مسائل سرزمینی و موضع‌گیری‌های ناجوانمردانه علیه حفظ تمامیت ارضی ایران است. پس از اجلاس سران کشورهای عضو اتحادیه عرب با روسیه آقای ولایتی، مشاور عالی رهبر معظم انقلاب نسبت به مواضع روسی انتقاد شدیدی بیان کردند، ضمن اینکه در چارچوب سیستم نظام جمهوری اسلامی شاهد واکنش‌های بسیار جدی مسئولان و مدیران به این موضع‌گیری درباره مالکیت جزایر سه‌گانه ایران بودیم.

بی‌شک، همه دلسوزان و مسئولان نظام نسبت به از دست رفتن تمامیت ارضی ایران واکنشی جدی نشان می‌دهند، همانگونه که مردم نیز به این مسئله بسیار حساس هستند و در حمایت از تمامیت ارضی کشور در کنار حاکمیت می‌مانند. در این موضوع تردیدی نیست؛ وزارت

نپذیرفتند و ابوموسی به همراه تنب بزرگ و کوچک در تقسیمات کشوری ایران قرار داشت. در سال ۱۹۷۱، پس از توافق ایران و بریتانیا و پیش از خروج نیروهای نظامی این کشور از منطقه ابوموسی، تنب بزرگ و تنب کوچک پس از نزدیک به ۷۰ سال شکایت‌های مداوم دولت ایران علیه اشغال‌گری بریتانیا به ایران بازگردانده شدند و در سال ۱۹۹۲ ایران کنترل کامل این جزایر را به دست گرفت. اما امارات متحده عربی که زمانی در پی اشغال انگلیس خود را صاحب و مالک این جزایر می‌دانست، هر از چند گاهی با همراهی کشورهای عربی حوزه خلیج فارس بر مالکیت این جزایر اصرار می‌کند و بیانیه‌هایی هم از سوی اتحادیه عرب برای حمایت امارات متحده عربی منتشر می‌شود؛ اما ایران آنها را بی‌اساس می‌داند و بر اساس پیشینه تاریخی و فرهنگی، این جزایر را کاملاً متعلق به ایران می‌داند.

تاریخ می‌داند!

حتی اسناد و مدارک بین‌المللی هم تأیید می‌کنند که این جزایر از نظر تاریخی برای قرن‌ها بخشی از خاک ایران بوده‌اند و اسناد حقوقی، تاریخی و ژئوپلیتیکی مختلفی نیز در این زمینه چه در ایران و چه دیگر کشورها وجود دارند که گزاره مذکور را تأیید می‌کنند، اما با تضعیف حکومت قاجار در ایران و توسعه بریتانیا در منطقه خلیج فارس، جزایر سه‌گانه ایران قاجاری نیز به کنترل نیروهای انگلیسی درآمدند. طی ۵۰ سال بعد، لندن اداره جزایر مذکور را به شیوخ شارجه و رأس الخیمه که از سوی انگلیسی‌ها منصوب شده بودند، واگذار کرد.

در حافظه تاریخ ثبت شده است که در تاریخ ۳۰ نوامبر سال ۱۹۷۱، یک روز پس از آنکه نیروهای بریتانیایی منطقه را ترک کردند و تنها دو روز قبل از آنکه امارات به یک فدراسیون رسمی تبدیل شود، حاکمیت ایران بر جزایر مذکور به نحوی مشروع اعاده شد. نیروهای نظامی ایرانی در ابوموسی به صورت رسمی از سوی برادر شیخ شارجه مورد

مالکیت بلاشروط

مروری بر واقعیات تاریخی و ادعاهای واهی

استقبال گرفتند و در همان روز، ایران و شارجه یک یادداشت تفاهم امضا و بر حق ایران در زمینه مالکیت بر جزایر سه‌گانه تأکید کردند. یادداشت تفاهم مذکور حضور نیروهای نظامی ایرانی را تأیید می‌کرد و در عین حال به شارجه اجازه می‌داد تا یک پاسگاه محلی پلیس با پرچم خود داشته باشد و البته انرژی برابر و حقوق ماهیگیری یکسان برای هر دو طرف نیز به رسمیت شناخته شد.

استدلال‌های بی‌منطق

چند وقت بعد، دولت تازه تأسیس امارات متحده عربی ادعای کنترل کامل بر جزایر سه‌گانه ایرانی را مطرح کرد؛ مقامات اماراتی درباره ادعاهای خود با محوریت جزایر سه‌گانه بر استدلال‌های مرتبط با قومیت عرب حاکمان محلی این جزایر در طول تاریخ تأکید کرده‌اند؛ اما به اذعان تاریخ و استدلال تاریخ‌شناسان این ادعاها از حیث تاریخی درست نبوده و در عین حال، از منظر قانونی و حقوقی معیوب و استدلال‌هایی بی‌منطق هستند.

پایه اصلی ادعاهای امارات این است که اعراب بر جزایر سه‌گانه طی قرن‌ها حکومت کرده‌اند. آنها در این زمینه بر حکومت شیوخ شارجه و رأس الخیمه بر جزایر سه‌گانه اشاره می‌کنند و اینکه این جزایر بیشتر، بخشی از امپراتوری دریایی عمانی بودند. این در حالی است که این ادعاها به این واقعیت که شارجه و رأس الخیمه تنها به عنوان حکومت‌های محلی اختیار و قدرت داشتند و اینکه این مسئله نیز به آنها از طریق بریتانیا واگذار شده بود، بی‌اعتنا هستند.

اما آنچه اهمیت دارد، اینکه تمامی اسناد تاریخی نشان می‌دهند، حتی این ادعای حاکمیت هم از طریق شهر بندری ایرانی لنگه انجام می‌شده و بنابراین باز هم حکومت‌های محلی، تحت تسلط و کنترل ایران بودند و امارات باز هم نمی‌تواند با استدلال‌های پوچ ادعایی در قبال جزایر سه‌گانه خلیج فارس داشته باشد و تمام دیدگاه‌های تاریخی نیز بر آن تأکید می‌کنند.

از جمله روسیه به شمار می‌رود.

وزارت خارجه باید این موضوع را به درستی برای روسیه تبیین کند که ایران به هر شکل و با هر وضعیت و هر موضع‌گیری روس‌ها، حاضر و مایل به همکاری با روسیه نیست، بنابراین مردم از دستگاه دیپلماسی کشور و مسئولان ذیربط و شورای امنیت ملی می‌خواهند این موضوع را برای دولت آقای پوتین به درستی تبیین کنند که اتخاذ مواضع خلاف مصالح کشور ایران از نظر مردم ایران یک گناه نابخشودنی است؛ چرا که ملت شریف ایران و نظام جمهوری اسلامی ایران هرگز زیر بار خفت و ننگ از دست دادن ارضی و سرزمین خود نمی‌روند، لذا تداوم مواضع ضد تمامیت ارضی ایران از سوی روسیه در حمایت از کشورهای عربی منطقه به زیان روسیه تمام می‌شود؛ چرا که ایران با هیچ کشوری در این موضوع شوخی ندارد.

قطع به یقین، امروز نزدیک به هشتاد درصد کشورهای دنیا خواهان برقراری روابط دوجانبه مطلوب با ایران هستند؛ بنابراین، انتظار می‌رود

خارجه جمهوری اسلامی ایران برای اینکه عرب‌ها و روسیه پای خود را از گلیم‌شان فراتر نگذارند، باید موضع‌گیری بسیار جدی داشته باشد؛ چرا که موضع‌گیری روسیه و اتحادیه عرب و تصمیم‌گیری درباره جزایر سه‌گانه ایران در راستای تأمین منافع آنهاست، به این دلیل ایران نیز بدون کمترین شک و شبهه‌ای یا مماشاتی باید مصالح و منافع خود را دنبال کند و در این موضوع خاص با هیچ کشوری اعم از دوست یا غیر دوست و همسایه نباید کنار بیاید؛ چرا که مسئله ملی است و خط قرمز ملت ایران و حاکمیت به شمار می‌رود.

از سوی دیگر ملت ایران انتظار دارند وزارت خارجه در این موضوع روس‌ها را به خوبی تفهیم کند که روابط جمهوری اسلامی ایران با روسیه تا زمانی که مصالح و منافع دو طرف را تأمین کند، تداوم خواهد داشت؛ چرا که ایران در هر شرایطی مایل به همکاری با روسیه نیست، بلکه حفظ تمامیت ارضی و تأمین مصالح و منافع کشور اولین اولویت برای برقراری ارتباط با هر کشوری،

وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران این موضوع را برای روسیه مشخص کند که نظام جمهوری اسلامی ایران به هیچ کشوری چک سفید امضا نداده و نمی‌دهد که با توجه به تأمین منافع خود علیه تمامیت ارضی ایران موضع‌گیری کنند.

هر چند دولت روسیه برای عبور از انتخابات آتی این کشور و کاهش محدودیت‌های تحریمی آمریکا خواستار همراهی و کمک‌های اتحادیه عرب و کشورهای ثروتمند عربی است، اما این موضوع به این معنا نیست که روس‌ها بابت تأمین نیازهای خود تمامیت ارضی ایران را زیر سؤال ببرند.

قطع به یقین مردم خواهان ابلاغ این موارد به روسیه از سوی وزیر امور خارجه ایران، آقای امیر عبداللهمیان هستند؛ چرا که موضوع به خطر افتادن تمامیت ارضی ایران مسئله ساده و پیش‌افتاده‌ای نیست که به راحتی بتوان از کنار آن گذشت، چرا که جدا شدن وجبی از خاک ایران بازتاب‌های بسیار بلندمدت و منفی به دنبال خواهد داشت.

مردم همیشه پای کارند مسئولان خود را شبیه حاج قاسم کنند

صبح صادق

محمد صادق کوشکی
تحریف در کمین است

هادی محمدی
حاج قاسم کجای طوفان الاقصی ایستاده است؟

سعدالله زارعی
انتقام جویی از سر استیصال

امام خامنه‌ای:

من یاد شهید سلیمانی عزیزمان را هرگز فراموش نمی‌کنم، این است که شهادت سلیمانی یک حادثه تاریخی است، یک حادثه معمولی نیست که از یاد تاریخ برود؛ این در تاریخ ثبت شد به عنوان یک نقطه روشن و شهید [سلیمانی]، هم قهرمان ملت ایران شد و هم قهرمان امت اسلامی شد؛ این نکته اساسی است. ایرانی‌ها هم به خودشان افتخار کنند که مردی از میان آنها از یک روستای دورافتاده برمی‌خیزد، تلاش می‌کند، مجاهدت می‌کند، خودسازی می‌کند، تبدیل می‌شود به چهره درخشان و قهرمان امت اسلامی.

۱۳۹۹/۰۹/۲۴

ویژه چهارمین سالروز شهادت سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی

سردار فاتح

سیاست خارجی صفر و صدی نیست

۱۱ خرد

شماره ۱۱۳۴ | دوشنبه ۱۱ دی ۱۴۰۲

صداق

نگاهی به ایران قوی و مسئله روابط خارجی

مصطفی قربانی
دکترای علوم سیاسی

طرح دوباره ادعاهای بی اساس درباره تمامیت ارضی ایران در بیانیه پایانی نشست اعراب با روسیه در مراکش، اگرچه با واکنش مقامات کشورمان مواجه شد، اما بار دیگر، از واقعیت مهم و تعیین کننده‌ای در نظام روابط بین الملل و مسائل روابط خارجی ایران پرده برداشت. در واقع، این موضوع، حاوی درس‌ها و گزاره‌های نهفته متعددی است که در تلاش برای رمزگشایی آن می‌توان با اتکا به واقعیت‌های ۲۰۰ سال اخیر روابط خارجی ایران، به نتایج مهمی رسید.

روابط خارجی ۲۰۰ سال اخیر ایران

با صراحت باید اعتراف کرد، تاریخ روابط خارجی ۲۰۰ ساله ایران آکنده از خلف‌وعده‌ها و پشت‌پازدن‌ها به ایران از سوی قدرت‌های سلطه‌گر، آن هم در بزنگاه‌ها و دقایق حساس بوده است که عمده دلایل آن در دو واقعیت مهم ریشه دارد؛ اول نداشتن واقع‌بینی ایرانیان درباره ماهیت نظام و روابط بین‌الملل و دوم، ناتوانی آنان در تلاش برای کسب ابزار قدرت در این برهه و جستن آن در لوی روابط با سایر کشورها. در واقع، ایرانیان در ۲۰۰ سال اخیر، به روابط خارجی به منزله متغیر مستقلی در اداره کشور خود نگریسته‌اند. این در حالی است که در صحنه واقعیت، خلاف این رقم خورده است.

به بیان دیگر، باید گفت ایرانیان در برهه مذکور، به طرف‌های مقابل خود به صورت صفر و صدی نگریسته و همواره با در غالب موارد، تمام گزینده‌های خود را در گرو روابط با کشورهای دیگر خلاصه کرده‌اند و در این زمینه، با بی‌توجهی یا کم‌توجهی به احتمالات پیرامون رفتار طرف مقابل، در لحظات حساس و بزنگاه‌ها متحیر مانده‌اند. بهترین شاهد مثال در این زمینه، روابط دوستانه و انعقاد پیمان‌های فینکشتاین و مجمل و مفصل با فرانسه و انگلیس در دوره قاجار بود.

هدف عمده ایران از این پیمان‌ها آن بود که با اتکا به این کشورها، در صورت وقوع جنگ با روسیه، تهاجم این کشور را دفع کند. این در حالی بود که با تهاجم روس‌ها به ایران، شاهد بی‌عملی این دو قدرت اروپایی بودیم.

تداوم این نوع نگاه به روابط خارجی را در برهه‌های بعدی می‌توان در طرح‌ریزی توسعه کشور با اتکا به قدرت‌های خارجی دید که با دل بستن به بیگانگان، تمام راه‌حل را منوط به روابط با آنها کرده‌اند. در حالی که همواره واقعیت خلاف تصور رقم خورده است؛ یعنی بیگانگان نه تنها کمکی به توسعه ایران نکرده‌اند، بلکه در مواقع تعیین‌کننده نیز از صحنه کشور گریخته‌اند. در این زمینه می‌توان به فرار شرکت‌های خارجی پس از اعمال تحریم‌های فلج‌کننده آمریکا علیه ایران اشاره کرد.

در همین راستا و با همین قالب تحلیلی، اکنون در ایران تصور می‌شود که تغییر نظام بین‌الملل یا افول قدرت هژمون در نظام بین‌الملل، یکسره برای ایران فرصت است و خرسند از این تغییر، باید به استقبال آن رفت. غافل از اینکه وقوع این

تغییر در برهه پس از جنگ جهانی دوم، تنها به تغییر محور نفوذ خارجی در ایران از انگلیس به آمریکا منجر شد.

چاره چیست؟

در تلاش برای ارائه راه‌حلی منطقی و مستحکم در پاسخ به وضعیت و سطح تحلیلی که قدمت حدود ۲۰۰ ساله دارد، باید گفت واقعیت آن است که غفلت اساسی نخبگان و کارگزاران ایرانی در ۲۰۰ سال اخیر در مسائل روابط خارجی، همانطور که اشاره شد، نقش دادن بیش از اندازه به مسائل این حوزه در اداره کشور و حل مشکلات آن است، بدون آنکه به الزامات و پیش‌نیازهای آن توجه جدی صورت گیرد.

به طور دقیق‌تر باید گفت، نمی‌توان منکر نقش مهم تعاملات و به طور کلی، روابط خارجی در اداره کشور شد، اما باید تعریف دقیق و درستی از جایگاه آن نیز داشته باشیم. اینکه تاریخ روابط خارجی ایران به طور غالب، کارنامه موفقی ندارد، عوامل متعددی دارد که شاید مهم‌ترین آن، نگاه سطحی و مکانیکی به مسائل این حوزه

است. غافل از اینکه کنش‌گری کارآمد در این حوزه، وابسته به میزان قدرت کشور است. حال آنکه در ۲۰۰ سال اخیر به جای تلاش برای قوی شدن و پیش‌برد روابط خارجی از این ناحیه، در مسیری معکوس گام برداشته شده است؛ به این ترتیب که تلاش شده است تا از ناحیه روابط خارجی، ایران قوی محقق شود.

بنابراین، مسئله اصلی در روابط خارجی ایران، همانطور که در داخل ایران نیز اصل مسئله همین است، تحقق ایران قوی و افزایش قدرت ایران در نردبان نظام بین‌الملل است. از این‌رو، در یک ارزیابی واقعی باید گفت اتخاذ هر نوع سیاست و پیشبرد هر نوع نگاهی در روابط خارجی کشور، منوط به داشتن این پشتوانه است. به بیان دیگر، باید گفت اگر می‌خواهیم نوسانات رفتاری طرف‌های مقابل در برابر ایران کنترل شود یا اگر می‌خواهیم در آینده نظام بین‌الملل نقش‌آفرین باشیم، راه‌حل آن در تقویت قدرت است؛ زیرا واقعیت آن است که در نظام بین‌الملل، بازیگران ضعیف، آگاهانه یا غیرآگاهانه از سر تمایل یا اجبار، تحمیل‌های بازیگران قدرتمند را می‌پذیرند.

سخن پایانی

با توجه به آنچه گفته شد، ماهیت نظام روابط بین‌الملل در حال تغییر نیست؛ در نظام نوین آینده نیز بازیگران قدرتمند و قدرت هژمون جدید، الگوی رفتاری‌شان متفاوت از اکنون نخواهد بود؛ زیرا ویژگی‌های پایدار و ساختاری روابط بین‌الملل به‌ویژه آناژنسی تغییر نکرده است. بنابراین، اصل بقا همچنان بر روابط بین‌الملل سایه افکن است. بنابراین، در این شرایط نیز مانند گذشته نمی‌توان و نباید به هیچ قدرتی متکی بود. ضرورت اساسی برای ایران در این شرایط، تغییر موقعیت قدرت خود است. در واقع، ایران در ۲۰۰ سال گذشته در مسائل روابط خارجی، تحمیل‌هایی را پذیرفته است و اکنون که در یک موقعیت تاریخی حساس قرار دارد، باید با کسب ابزارهای قدرت، مانع از تکرار رویدادهای تلخ گذشته و نقش‌آفرینی متناسب با شأن خود در نظم در حال شکل‌گیری بین‌المللی باشد.

آفاق

چهره پنهان سیاست - ۱۱۰

سیاست استعمار

تهران انجام گرفت، عمدتاً به صورت مطالعات حقوقی بود، و مقولات و مفاهیم سیاسی، غالباً از دیدگاه قضایی تبیین می‌شد... آمیختگی مطالعات سیاسی با مطالعات قضایی، با تأسیس دانشکده حقوق دانشگاه تهران در سال ۱۳۱۴ افزایش بیشتری یافت؛ زیرا آن دانشکده بر رشته‌های سیاست، اقتصاد و حقوق اشمال داشت؛ و علوم سیاسی به عنوان یکی از سه رشته اختصاصی دانشکده حقوق، صرفاً در سال آخر دوره لیسانس ارائه می‌شد؛ و بر تاریخ عقاید سیاسی غرب، حقوق اساسی، حقوق بین‌المللی، حقوق اداری و تاریخ دیپلماسی تأکید می‌ورزید. همه دروس این رشته مبنای اروپایی داشت و استادان برای گنجینیدن مفاهیم اصلی در یک قالب تاریخی که شامل نهادهای جامعه ایرانی هم باشد، هیچ کوششی نمی‌کردند. (عنایت، ۱۳۷۴: ۳۱۸)

فراتر از نظرات مرحوم عنایت در این آسیب‌شناسی، علوم سیاسی و اجتماعی هیچ‌گاه از جنبه غربی بودنش خارج نشد. بعد از غلبه مکتب فرانسوی بر علوم سیاسی، این رشته از علوم انسانی در دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی دانشگاه ملی سابق (دانشگاه شهید بهشتی فعلی) با الهام از سنت آمریکایی شکل گرفت که در آنجا هم در سایه اقتصاد قرار گرفت و متن و محتوا و سیستم آموزشی همه وارداتی بودند. علوم سیاسی سال‌ها درباره لیبرالیسم حرف می‌زد یا حتی سه دهه تحت تأثیر تفکرات چپ قرار داشت. (خرمشاد، ۱۳۹۴/۸/۶) پس از انقلاب اسلامی هم با توجه به برخی از دروس رشته علوم سیاسی این وابستگی قطع نشد و متأسفانه تداوم یافت.

سیامک باقری

دکترای علوم سیاسی

تبیین

جنگ روایت‌ها و جهاد تبیین - ۷۳

تبیین هنرمندان

امیر قلی‌زاده

کارشناس فرهنگی

وظیفه خیلی سنگین است، خیلی بزرگ است. مهم‌ترین وظیفه هم تبلیغ و تبیین است؛ «الذین یبلغون رسالات الله و یخشونوه و لا یخشون احدا الا الله»؛ این یک معیار است؛ حقیقتی را که درک می‌کنید، آن را تبیین کنید. کسی انتظار ندارد برخلاف آنچه می‌فهمید حرف بزنید. نه، آنچه را که می‌فهمید، بگویید. البته برای اینکه آنچه می‌فهمید درست و صواب باشد، باید تلاش و مجاهدت کنید؛ چون در حوادث فتنه‌گون، شناخت عرصه دشوار است، شناخت اطراف قصه دشوار است، شناخت مهاجم و مدافع دشوار است، شناخت ظالم و مظلوم دشوار است، شناخت دشمن و دوست دشوار است. اگر بنا باشد یک شاعر هم مثل دیگران گول بخورد، فریب بخورد و بی‌بصیرتی به سراغش بیاید، این خیلی دون شأن یک انسان هنری و یک انسان فرهنگی است. پس باید حقیقت را فهمید؛ بعد هم باید همان حقیقت را تبلیغ کرد. نمی‌شود با شیوه‌های سیاسی- شیوه‌های سیاستگران و سیاستمداران- در عالم فرهنگ حرکت کرد، این خلاف شأن فرهنگ است. در عالم فرهنگ بایستی گروه‌گشایی کرد.»

سیاست نامه

سیدعبدالحسین لاری - ۳۷ ملزومات حکومت

فتح‌الله پریشان
دبیر گروه اندیشه

از منظر سید لاری، دو تا از ملزومات حکومت امر به معروف و نهی از منکر و اقامه حدود در عصر غیبت بررسی شد. در این شماره مابقی آنها را مطالعه می‌کنیم. امر قضا در عصر غیبت؛ از دیدگاه سید لاری، افزون بر آنکه امام و رهبر خود می‌تواند بر مسند قضاوت بنشیند، امر قضا و تعیین قضات یکی از شئون اصلی حکومت است. در عصر غیبت، امر قضا و فصل خصومت میان طرفین دعوا، از امتیازات فقیه جامع‌الشرایط است. نظر به اینکه قاضی را باید رئیس حکومت تعیین کند و چون رئیس حکومت امام (ع) است، باید از طرف امام تعیین شود. از آنجا که امام (ع) به صورت نصب عام، فقهای جامع‌الشرایط را برای همیشه نصب کرده، نیازی به نصب جدید نیست. سید لاری در تعلیقه‌ای که بر کتاب «قضاء» جواهر الکلام نگاشته، به این موضوع اشاره کرده است.^(۱) بنابراین از نظر سید لاری، ولایت قضا از جمله امتیازات فقیه جامع‌الشرایط است و این نوع ولایت از ملزومات اصلی و بنیادین امر حکومت به شمار می‌آید.

اقامه نماز جمعه در عصر غیبت؛ از جمله ملزومات حکومتی، اقامه نماز جمعه است. در این زمینه در حالی که گروهی از فقها و علما اقامه نماز جمعه را در عصر غیبت واجب نمی‌دانند، سید لاری بن عبدالعزیز و گروه قابل ملاحظه‌ای از فقها اقامه نماز جمعه در عصر غیبت را ضروری و از ملزومات حکومت تلقی می‌کنند. سید لاری افزون بر اینکه به این مسئله معتقد بود، عملاً در لارستان نماز جمعه را اقامه می‌کرد و درباره «خطبه نماز جمعه» رساله‌ای به همین نام نگاشته است.^(۲) وی نماز جمعه را واجب می‌دانست و آن را بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شعائر اسلامی می‌شمرد که در پرتو آن می‌توان از انحراف‌های بزرگ در جامعه جلوگیری کرد و مردم را در مقابل دشمنان دین بسیج کرد، عزت مسلمین را بدان حفظ کرد و مسلمانان را از آنچه بر سرنوشت آنها می‌رود و از توطنه‌هایی که علیه آنان در جریان است، آگاه کرد.^(۳) سید در اول قرن گذشته، یعنی در حدود سال ۱۳۱۰ قمری (۱۲۷۱ شمسی) به احیای نماز جمعه پرداخت و خود در مقام مرجع تقلید به ایراد خطبه‌های جمعه و اقامه نماز همت گماشت.^(۴)

بنابر این سید اقامه جمعه را از مناصب فقیه جامع‌الشرایط می‌دانست و بر این اساس، امامان جمعه عادل و شایسته‌ای را برای اقامه این شعائر بزرگ الهی در شهرستان‌های منطقه و جنوب منصوب می‌کرد.^(۵)

امر به جهاد علیه کفار؛ به اعتقاد سیدلاری یکی دیگر از ملزومات حکومت، مسئله جهاد است. او معتقد است اصل و اساس اسلام به جهاد وابسته است، فتوحات تمام دوره‌های اسلامی محصول همین جهاد است، اقتدار تمام دولت‌ها از جهاد حاصل شده است؛ در این راستا به آیات و روایات زیر استدلال می‌کند: «ان الله یحب الذین یقاتلون فی سبیله صفا کانهم بنیان مرصوص» و «ان تنصروا الله بنصرکم و یتبث اقدامکم». اوج اعتقاد سید در این مقوله، در اعلام جهاد علیه هجوم نیروهای انگلیسی به ایران و اشغال صفحات جنوبی کشور متبلور شد. منابع در دفتر نشره موجود است.

بنی صدر به جای رجوی

مروری بر روند اولین انتخابات ریاست جمهوری - ۲

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

اولین دوره انتخابات ریاست جمهوری در حالی در بهمن ماه ۱۳۵۸ برگزار شد که در آن همه جریان‌های سیاسی فعال کشور نماینده داشتند. به واقع با گشایشی که در نام‌نویسی‌ها وجود داشت، همه جریان‌های سیاسی کشور فرصت را مناسب دیدند تا با همه توان آماده ورود به رقابت و پیروزی در انتخابات شوند و با در اختیار گرفتن ریاست قوه مجریه، برنامه‌های خود را برای ساختن کشور مطابق با راهبردها و ایدئولوژی‌های سیاسی‌شان عملیاتی کنند.

«سازمان مجاهدین خلق» جزء اولین گروه‌هایی بود که با همه توان وارد میدان انتخابات ریاست جمهوری شد. سازمان با صدور بیانیه‌ای در ۲۶ آذرماه به استقبال انتخابات رفت و اعلام کرد، حضرت امام (ره) را به عنوان نامزد ریاست جمهوری پیشنهاد می‌دهد! در این بیانیه می‌خوانیم: «قبیل از رحلت پدر طالقانی امید ما این بود که با احراز این مسئولیت از جانب پدر، زحمات امام کمتر شود، لیکن در شرایط حاضر ناگزیریم که از حضور امام استعفا کنیم که به خاطر وحدت کلمه ضدامپریالیستی تمام صفوف خلق مان و به خاطر ممانعت از پیشرفت مجدد سرمایه‌داری وابسته و پایگاه‌های لیبرال‌ش و به منظور تأکید بر حقوق همه مناطق و ملیت‌های وطن‌مان، زحمات و فشارهای مضاعف را نیز پذیرا شده و مسئولیت ریاست‌جمهوری را هم شخص تقبل نمایند.»

چند روز بعد در اول دی ماه ۱۳۵۸ بار دیگر با صدور اطلاعیه‌ای اعلام داشتند: «با توجه به مجموعه اوضاع و احوال سیاسی، اجتماعی و فرهنگی موجود و با در نظر گرفتن کلیه مسائل و شرایط ملی و بین‌المللی میهن‌مان، شخص رهبری انقلاب را شایسته‌ترین انتخاب برای تصدی مقام ریاست‌جمهوری دانسته و آرای خود را در رأی‌گیری آینده به شخص ایشان خواهند داد» میزان واگرایی سازمان از اسام (ره) آنقدر آشکار بود که چنین صحنه‌سازیهایی برای آگاهان جامعه چیزی جز اقدام فریب‌کارانه معنا نداشت. کافی است فراموش نکنیم که همین سران سازمان

در کمتر از یک ماه پیش حاضر نشدند به قانون اساسی مورد تأیید امام رأی مثبت دهند! پس از آنکه امام (ره) پاسخ مثبتی به چنین تقاضاهایی ندادند، چند روز بعد در یک مصاحبه مطبوعاتی سازمان مجاهدین خلق به‌صورت رسمی «مسعود رجوی» را به عنوان نامزد معرفی کرد. در این مصاحبه «موسی خیابانی» از اعضای کادر مرکزی سازمان ضمن معرفی مسعود رجوی، گفت: «ما اکنون نیز معتقدیم شایسته‌ترین فرد برای احراز ریاست جمهوری شخص امام هستند، ولی رهبر انقلاب این درخواست ما را نمی‌پذیرند.»

به دنبال نام‌نویسی مسعود رجوی به عنوان کاندیدای ریاست‌جمهوری، اولین میتینگ انتخاباتی مجاهدین خلق روز پنج‌شنبه ۲۰ دی ۱۳۵۸ در دانشگاه تهران در میان هواداران سازمان برگزار شد. در ابتدای این گردهمایی، موسی خیابانی طی سخنانی گفت: «ما بر حسب مسئولیت‌ها و وظایف‌مان وارد این صحنه شده‌ایم و نه از روی جاه‌طلبی. اگر اهل جاه‌طلبی بودیم درها به روی ما بسته نبود. ما همیشه رنج‌ها را تحمل می‌کنیم.» در مصاحبه مطبوعاتی تعدادی از افرادی که به عنوان کادر رهبری سازمان مجاهدین شناخته شده بودند، مسعود ضمن برشمردن سرتیتر برنامه‌های انتخاباتی‌اش در ۱۲ ماده، آنها را تشریح

کرد و گفت: «تا آنجا که من می‌دانم این اولین بار در تاریخ معاصر است که یک سازمان انقلابی که در دوران دیکتاتوری به مبارزه مسلحانه شهری اشتغال داشته، در شرایطی نظیر حالا خودش را کاندیدای ریاست‌جمهوری می‌کند، پس مسئله فراتر از داخل کشور ابعاد بین‌المللی هم دارد. آیا جز این است که انقلاب را باید انقلابیون اداره بکنند؟» در همین ایام، نشریه سازمان فهرست مفصلی از حمایت‌کنندگان، جمعیت‌ها، احزاب و فعالان سیاسی برای شرکت در انتخابات ریاست‌جمهوری به نفع کاندیدای سازمان به چاپ رساند که بیش از ۴۰۰ گروه و کانون و حزب و شخص را شامل می‌شد به جز افراد و گروه‌های شناخته شده چپ‌گرا و حامی سازمان، مانند جبهه دموکراتیک ملی، حزب دموکرات کردستان و سازمان کومله، چریک‌های فدایی خلق و تعداد زیادی از اعضای کانون نویسندگان؛ بسیاری از نام‌های گروه‌ها اصلاً وجود خارجی نداشتند و نام‌های چندین کانون را هم اعضای تشکیلات خودشان ساخته و از شهرستان‌ها به تهران ارسال کرده بودند.

در حالی که هر روز بر فعالیت انتخاباتی نامزد مورد علاقه سازمان مجاهدین افزوده می‌شد، دیدگاه حضرت امام (ره) درباره کسانی که به

حافظه

دژ بردگان

مروری بر ظلم و بهره‌کشی از مردمان آفریقا توسط استعمارگران

زندگی نداشتند و کورسوی امیدی در افق پیش‌رو نمی‌دیدند. تنها آتهایی که از روحیه بالاتری برخوردار بوده‌ و دل به آرزوهایی دست‌نیافتنی خوش کرده بودند، اندک شادی باقی مانده در قلب‌شان را به اشتراک می‌گذاشتند! «جان لیتل» که روزگاری بردگی را تجربه کرده است، در خاطراتش می‌نویسد: «آنها می‌گویند برده‌ها خوشبختند چون شادی می‌کنند و می‌خندند؛ خود من و چهار نفر دیگر روزی دویست شلاق می‌خوریدیم و پاهایمان در غسل و زنجیر بود؛ با این حال شب هنگام آواز می‌خواندیم و می‌رقصیدیم و دیگران را بسا تعلق داشتند. زنجیرهایمان می‌خندانیم. باید هم مردمان خوشبختی بوده باشیم! این کار را می‌کردیم تا از رنج خود بکاهیم و نگذاریم تمام قلب‌مان بشکنند، به راستی که این به اندازه انجیل حقیقت دارد!»

در این شرایط، آمار خودکشی‌ها در میان آنان رو به افزایش بود. اربابان برای کنترل بردگان و مهار و مدیریت آنان از سخت‌ترین قوانین استفاده می‌کردند. بسرندگان فراری با احتمال خطر مرگ و شکنجه خود را به مخاطره می‌انداختند. حتی اگر آنها را در حال نقشه کشیدن برای فرار می‌یافتند، به طرز هولناکی مجازات می‌کردند. برده‌ها را می‌سوزاندند، فلج می‌کردند و می‌کشتند. سفیدپوستان بر این باور بودند که برای جلوگیری از سرکشی سائیرین، مجازات‌های شدید لازم است.

در دوران اوج گرفتن صنعت برده‌داری، استعمارگران اروپایی یک سلسله مراکز تجارتی و دژهای نظامی برای جمع‌آوری و صدور اسیران و بردگان در آفریقا ساختند که در سراسر طول کرانه غربی آفریقا از سنگال تا آنگولا وجود داشت. بازارهای عمده برده، خلیج گینه و آفریقای غربی، شرقی و گرمسیری بودند؛ در حالی که خلیج کوچک بنین و بخش‌های خط ساحلی ساحل طلا، کنگو، آنگولا و برخی نواحی دیگر، مناطق صدور برده به شمار می‌آمدند.

بردگانی که از این مراکز، آماده انتقال به مستعمرات آمریکایی یا آسیایی می‌شدند، به شدت تحت ظلم و ستم قرار داشتند. برخورد غیرانسانی از آفریقا آغاز می‌شد؛ جایی که بردگان را به زنجیر کشید، و ادار می‌کردند به سمت ساحل حرکت کنند؛ این فاصله گاه به هزاران مایل می‌رسید. طی این راهپیمایی‌ها از هر پنج سیاه‌پوست اسیر، دو نفر جان خود را از دست می‌دادند. بازماندگانی که به ساحل می‌رسیدند تا زمان فروش در قفس زندانی می‌شدند.

در میان بردگان، زنان سیاه‌پوست وضعیت دشواری داشتند. یک تاجر برده از وضعیت بسیار وخیمی که زنان سیاه‌پوست، زمان عبور دادن از اقیانوس متحمل می‌شدند، گزارش داد: «من زنان بارداری را دیدم، در حالی که به اجساد زنجیر شده بودند، بچه به دنیا آوردند.»

بردگان دیگر هیچ دل‌خوشی برای تداوم

دهلیز

چرا محمدرضا انتخاب شد؟

نگاهی به جابه‌جایی شاه ایران توسط انگلیس

به ماجرای چگونگی انتخاب شاه پهلوی چنین اشاره می‌کند: «(ترات) (رئیس اطلاعات انگلیس در ایران و نفر دوم سفارت)، به نحو گویایی، می‌گفت که ما اگر سلطنت را می‌پذیریم، محمدرضا تنها کاندید ما نیست، ما افراد دیگری را نیز در خانواده پهلوی داریم! منظورش این بود که به محمدرضا بفهماند که تو که با پدرت در کنار آلمان‌ها قرار گرفتی و به ما خیانت کردی، حالا صحیح نیست که انتظار داشته باشی استفاده‌اش را ببری! در واقع منظور تهدید بود و محمدرضا هر کاری از دستش برمی‌آمد برای تضمین دادن به انگلیسی‌ها انجام داد. فقط علیرضا نبود، از عبدالرضا هم نسام می‌بردند. ولی طبیعی بود که به دلایلی روشن انگلیسی‌ها قلباً محمدرضا را بر علیرضا و عبدالرضا ترجیح می‌دادند و مهم‌ترین دلیل همان تفاوت شخصیت محمدرضا و انعطاف‌پذیری او بود.»

یکی از اعضای این باند ترور در عملیات دیگری که حمله به مقر یکی از کمیته‌های تهران در حوالی سیدخندان بود، می‌گوید: «در حمله به یکی از ستادهای کمیته منطقه چهار حوالی پل سیدخندان که توسط یک واحد از این بخش اویژه نظامی | اجرا می‌شود، دو برادر شهید شدند و سه کودک خردسال، یعنی بچه‌های ۴، ۵، ۶ ساله که در آن حوالی بازی می‌کردند، مورد اصابت گلوله قرار می‌گیرند و مجروح می‌شوند.» این گروهک تروریستی در داخل کشور و در پایتخت ایران زندگی می‌کرد و به جز مراکز امنیتی و دولتی، هر مرکز فعال فرهنگی هم این طور مطرح می‌شد که قرار می‌داد تا اینکه خبر حمله بخش ویژه سازمان به دفتر روزنامه «آزادگان» منتشر شد. در گزارش روزنامه «اطلاعات» آمده است: «ساعت ۷:۵۰ صبح امروز سرنشینان یک اتومبیل آریا و دو اتومبیل پیکان که مسلح به ز ۳، یوزی و کلت کمتری بودند، به دفتر روزنامه صبح آزادگان واقع در خیابان جمهوری حمله کردند و طی یک درگیری مسلحانه با محافظان ساختمان روزنامه آزادگان، یک پارچه‌فروش که قصد ورود به ساختمان را داشت، شهید و یک عابر نیز که از محل حادثه عبور می‌کرد، مجروح شد. مهاجمین پس از تکاپ این عمل خود، متواری شدند. چند دقیقه پس از این حادثه یک بمب قوی که در داخل یک اتومبیل بلیزر جاسازی شده بود و اتومبیل در ۵۰ متری ساختمان روزنامه صبح آزادگان پارک شده بود، با صدای زیاد منفجر گردید و به فروشگاه‌ها و ساختمان‌های مجاور محل انفجار خسارتی وارد کرد.»

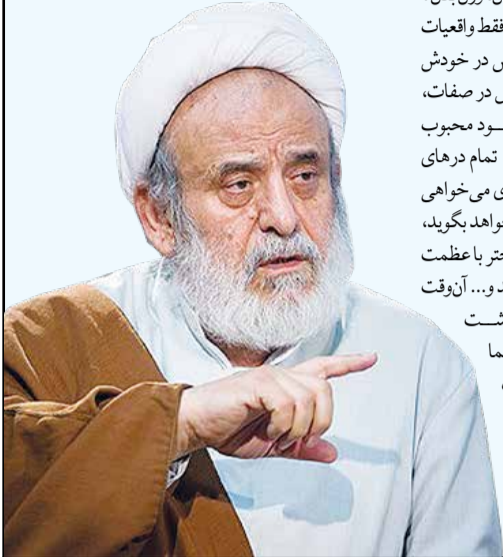
بهشت ملک توست

گفتاری از استاد شیخ حسین انصاریان به بهانه سالروز ولادت حضرت فاطمه (سلام الله علیها)

قرآن عینی و قرآن حقیقی را فقط باید در وجود انسان کامل ببینید. ما یک مقدار قرآن حفظ هستیم و قاری قرآن هم هستیم و دو و سه جور هم قرآن چایی در خانه‌هایمان داریم، اما ما قرآن عینی نیستیم. قرآن عینی فقط در وجود انسان کامل قابل مشاهده است؛ یعنی آن انسانی که از ابتدای ورود به تکلیف پابندگی خدا تا لحظه خروج از دنیا، در ایمان، اخلاق و عمل از نظر قرآن کم نداشت... یکی از انسان‌های کاملی را که می‌توانیم بگوییم از مصادیق واقعی آیات قرآن است، حضرت فاطمه (س) است. در این بخش هم قرآن فقط یک مصداق دارد و دو تا مصداق ندارد. شما هیچ دلیلی را هم نمی‌توانید پیدا کنید که در این بخش خاص، قرآن در مصداق داشته باشد. در این بخش، یک انسان کامل، بیشتر وجود ندارد و بقیه انسان‌ها دون این انسان و زیر مجموعه او در کمالات و فضایل هستند و آن، وجود مبارک فاطمه زهرا (س) است که در زنان جهان، تنها انسان کاملی که مصداق آیات قرآن است، اوست... این مطالبی که می‌گویم، دلیل قرآنی همراهشان است، نه اینکه به عنوان یک روحانی شیعه، برای مستمع شیعه، عظمتی را

بسازم و القا بکنم. عظمت‌سازی بدون دلیل قرآنی و روایتی، کار نادرستی است... خداوند متعال یک کاری که در قرآن کرد، برای نزدیک کردن حقایق به ذهن مخاطبش، مثل زدن است. در همه زمینه‌ها، زمینه‌های علمی، طبیعی، فلسفی، عرفانی، انسانی و اخلاقی، خداوند مثل زده است، همه این مثل‌ها در قرآن مجید هست. این آیه «وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَرْجُو رَبًّا»؛ «نبات»؛ یعنی تا دست خدا در بلد طیب در کار نباشد، بلد طیب آثاری را ظهور نمی‌دهد. دست خدا وقتی در بلد طیب بیاید، چه دستی است؟ دست قدرت، دست علم، دست رحمت، دست کرامت، دست احسان، دست فضل، اینها دست خداست... پس حالا زهرا (س) را بسا این مقدمه چگونه باید معنا کرد، با این جمله باید تعریف کرد... حضرت زهرا (س) یعنی انسانی که جامع تمام کمالات ملکی و ملکوتی و فاقد تمام عیب‌ها و نقص‌هاست. او مصداق عینی این آیه است. شما هر چه حقیقت معنوی در این عالم می‌بینید، از ایشان ظهور کرده و هر چه نعمت اخروی است، فردای قیامت در کنار

ایشان بروز می‌کند. این را از جهت اخرویش، ساده‌تر معنا کنیم... در قیامت خدا به زهرا (س) می‌گوید: «ای حبیبه من...» این عکس آن جمله است پیش خدا چه چیزی ارزش دارد؟ این قیافه، این بدن، وزن بدن؟ نخیر، آنچه پیش پروردگار ارزش دارد، فقط واقعیات وجود انسان است که رنگ بی‌نهایتش در خودش هست؛ چون عبدی را متصل به خودش در صفات، در فعل، در اخلاق می‌بیند، او می‌شود محبوب پروردگار: «یا حبیبتی احبیبه من!» تمام درهای بهشت بر روی تو باز است، از هر دری می‌خواهی وارد شو. انگار، خدا به زهرا (س) می‌خواهد بگوید، این هشت بهشت ملک توست. برو دختر با عظمت پیغمبر! او به امر الله حرکت می‌کند و... آنوقت همه راه می‌افتند. وقتی همه نزدیک بهشت آمدند، فاطمه زهرا (س) می‌گوید، شما وارد شوید، من تا نفر آخرتان در بهشت نروم، خود نمی‌آیم؛ یعنی شما در بهشت مهمان آثار آنها هستید که در وجودتان ظهور کرده؛ یعنی هر کس از این امت در بهشت برود، سر

آیه

حضرت زهرا (س) نور عالم‌تاب

سیدمجتبی آتشی

کارشناس علوم دینی

یکی از زیباترین و پرمعنا ترین آیات قرآن آیه ۳۵ سوره نور است. خداوند در توصیف خودش از عبارت نور استفاده فرموده است. البته این انتخاب طوری است که ما بتوانیم آن را درک کنیم. در این آیه آمده است: «خدا نور آسمان‌ها و زمین است. مثل نور او چون چراغ‌دانی است که در آن چراغی و آن چراغ در شیشه‌ای است. آن شیشه گویی اختری در خشان است که از درخت خجسته زیتونی که نه شرقی است و نه غربی، افروخته می‌شود. نزدیک است که فروغش- هر چند بدان آتشی نرسیده باشد- روشنی بخشند. روشنی بر روی روشنی است. خدا هر که را بخواهد با نور خویش هدایت می‌کند و این مثل‌ها را خدا برای مردم می‌زند و خدا به هر چیزی داناست.» (نور/۳۵) بسیاری از روایات چراغ‌دانی را که در این آیه آمده است، وجود پربرکت و مطهر حضرت زهرا (س) معرفی فرموده‌اند. امام صادق (ع) می‌فرماید: «مشکات، فاطمه (سلام الله علیها) است.» (الکافی، ج ۱، ص ۱۹۵) نکات بسیاری در این آیه و تفسیر آن وجود دارد که به یک بررسی همه‌جانبه و تأمل و دقت در آیات دیگر قرآن و روایاتی که می‌تواند مفاهیم این آیه را روشن کند، نیاز دارد. یکی از مفاهیمی که در این آیه وجود دارد، این است که حضرت زهرا (س) مانند چراغ‌دانی نور خداوند و اهل بیت (ع) را درون خود حفظ می‌کند و نور الهی از وجود بابرکت حضرت زهرا (س) به عالمیان متساعده می‌شود. این چراغ‌دان نور را از هر آسیب و گزند حفظ می‌کند و خود را سپری در برابر کسانی که می‌خواهند این نور را خاموش کنند، قرار می‌دهد. بنابر تشبیهی که خداوند در این آیه آورده است، حضرت فاطمه (س) نور خداوند و اهل بیت (ع) را در معانی و مفاهیم و علوم مربوطه بیشتر می‌کند و جلوه‌ای زیبا به آن می‌بخشد. این به معنای آن است که خداوند اراده کرده نورش از سمت حضرت صدیقه طاهره (س) به سمت عالم بتابد. وقتی آیه بعد را می‌خوانیم که می‌فرماید: «فِي بُيُوتِ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لِكُلِّ بَيْتٍ فِيهَا مِصْبَحٌ وَ يُذَكَّرُ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْعُدْوَةِ وَالْوَالِدَةِ»؛ «این چراغ پرفروغ در خانه‌هایی قرار دارد که خداوند اذن فرموده [دیواره‌های] آن را بالا برند [تا از دستبرد شیاطین در امان باشد] و در آنها نام خدا برده شود و صبح و شام در آنها تسبیح او گویند» (نور/۳۶). بیشتر به این موضوع پی می‌بریم که محبت حضرت فاطمه (س) ما را از دسترس شیاطین، جن و انس دور می‌کند و مادیات، معنویات، اخلاق و ایمان ما را توسعه داده و به آن کیفیت می‌دهد. ابن عباس می‌گوید: خدمت رسول خدا عرض کردم: منظور کدام خانه‌ها است؟ آن حضرت فرمودند: «خانه انبیاء»؛ و با دست به خانه دخترش حضرت فاطمه اشاره فرمود. (بحارالانوار، ج ۲۳، ص ۳۲۶) خداوند به واسطه محبت حضرت فاطمه (س) انسان‌ها را هدایت فرموده و به سمت بهشت فرامی‌خواند. هنگامی که مؤمنان محبت به حضرت انسیه (س) را در وجود خود احساس می‌کنند، شادمان شده و خداوند را شکر می‌کنند. «وَيُؤْتِيهِمْ يَخْرُجُ الْمُؤْمِنُونَ» (روم/۴)

مکتب

نفاق از کفر بدتر است

سیدحسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

کسی که اهل جهاد بوده و در میدان مبارزه حضورش مستقر و دائمی است، یک هدف مهم دارد و آن، رسیدن خودش و رساندن هم‌نوعانش به زمان ظهور حضرت بقیه‌الله الاعظم (عج) است. همه تلاش‌های مؤمنان در راستای ظهور و فراهم کردن مقدمات ظهور است. اگر این هدف بزرگ در افق مؤمنان و جهادگران باشد، هیچ‌گاه از مبارزه با دشمن انسانیت دست برنمی‌دارند و خستگی در وجودشان راه پیدا نمی‌کند. این آرزوی دیرینه عاشقان دولت امام زمان (عج) است که زیر پرچم ایشان زندگی کنند و ببینند آن دوره‌ای را که بساط ظلم و ستم برچیده می‌شود، آنان می‌گویند: «مَتَى تَرَانَا وَ تَرَاكَ وَ قَدْ نَشَرْتَ لِيَاؤَ النَّصْرِ تَرَى؟» کی شود که تو ما را و ما تو را ببینیم، هنگامی که پرچم نصر و پیروزی در عالم برافراشته‌ای... آن دولت دولتی است که مؤمنان در آن عزت پیدا می‌کنند و منافقان در آن ذلیل می‌شوند. دولت امام زمان (ع) را باید در افکار، گفتار و رفتارمان بخواهیم. در روایت معتبری، محمدبن مسلم از امام باقر (ع) نقل می‌کند که حضرت فرمود: در خطبه نماز جمعه این دعا را بخوانید: «اللَّهُمَّ إِنَّا

با اسلام سر جنگ داشت و می‌خواست جایگاه او را تصاحب کند. البته نه فقط اسلام پیامبر اکرم (ص)، بلکه اسلامی که از زمان حضرت آدم (ع) وجود داشت. ظهور امام زمان (عج) اسلامی را پشتیبانی می‌کند که از روز اول حیات در این کره خاکی میان پیروانش وجود داشت و از سوی پیامبر اعظم (ص) اتمام یافت و تکمیل شد و مکتبی را نشر می‌دهد که بنا داشت مسلمانان را در فهم بهتر و بیشتر دین دور یکدیگر جمع کند؛ اما دولت نفاق نگذاشت به‌صورت کامل اتفاق بیفتد. کاری که امام زمان (ع) باید انجام دهد، مبارزه با همه دستاوردهای جعلی جبهه نفاق و اهالی و پیروان آن است؛ اما چه زمانی کار برای جبهه اسلام و جبهه مکتب و اهالی آن آسان است؟ زمانی که قبل از ظهور مبارزات بی‌امان، دشمن را خسته و بی‌جان کرده است. بنابراین، وقتی دستور آمده است برای برقراری «دولت کریمه» دعا کنیم، دلایل این است که خواسته ما می‌تواند به یک اقدام عملی تبدیل شود که در آن نفاق در ضعف باشد و اسلام در قدرت و قوت، حتی اگر این قوت و ضعف از لحاظ فکری و نظری باشد. تلاش حقیقی مؤمنان این است که منافقان و کافران حیات معنوی پیدا نکنند و نتوانند خود را حلق و حقیقت جلوه دهند. این موضوع باید در آمادگی انسان‌ها برای ظهور حضرت

احکام

شرط اثبات شراکت

پرسش: هنگامی که شوهرم مشغول خانه‌سازی بود، من هم به او کمک می‌کردم و همین، باعث تقلیل هزینه‌های آن و تمام شدن ساخت خانه شد، خود او هم چند بار گفت که من با او در خانه شریک هستم و بعد از پایان کار یک‌سوم آن را به نام من ثبت خواهد کرد، ولی او قبل از انجام این کار فوت کرد و الآن هم هیچ سند و وصیتی که ادعای مرا ثابت کند در اختیار ندارم، حکم این مسئله چیست؟

پاسخ: صرف کمک و یاری در ساخت خانه یا مجرد وعده به اینکه شما را در خانه شریک خواهد کرد، باعث شراکت در ملک آن نمی‌شود، بنابراین تا از طریق معتبر ثابت نشود که همسر شما قسمتی از خانه را در زمان حیات خود به شما بخشیده است، غیر از سهم ارث خود حقی در آن ندارید.

رهبر معظم انقلاب، اجوبه‌الاستفتانات، سوال ۱۷۱۹

راه‌نما

امری ناشدنی

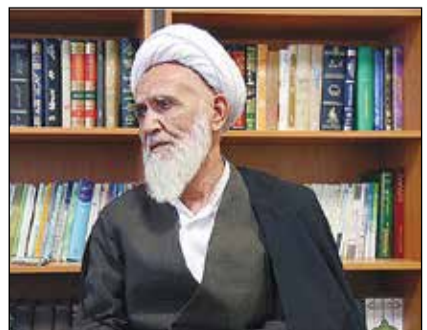
حجت‌الاسلام والمسلمین احمد واعظی: در قبال ایده علوم انسانی اسلامی شاهد سوءفهم‌هایی هستیم؛ برخی دنبال اسلامی‌سازی علوم انسانی موجود هستند یا به دنبال اسلامی‌سازی علم مدرن، اعم از طبیعی یا انسانی هستند که اصلاً این مسئله امری ناشدنی و بی‌معنا و ناشی از عدم فهم «علم مدرن» است. انسان مدرن هم برآمده از بنیان‌های فکر مدرن در عرصه هستی‌شناسی، انسان‌شناسی، انسان‌گرایی و غایات زندگی است. همه چیز متفاوت از گذشته است. علم در گذشته به عنوان معرفت و شناخت مطابق با واقع بود، ولی علم مدرن کاملاً با این نگاه فرق دارد و دانش تلقی می‌شود، نه معرفت.

سلوک

کجا هستی؟

آیت‌الله محی‌الدین حائری شیرازی: گاهی اگر می‌توانید بروید جگرمان. یک شب مثلاً تا صبح آنجا بمانید. ندیدید آدم وقتی چیزی کم می‌کند، چقدر دنبالش می‌گردد؟ یکی از آقایان هست که بچه‌اش وقتی هفت ماهه بوده، گم شده است. الآن امام جمعه یکی از شهرهاست. همه او را به این عنوان می‌شناسند! وقتی می‌گویم فلانی، می‌گویند: «همان را که بچه‌اش گم شده است؟» وقتی یک بچه‌ای از ما گم می‌شود در این شهر و آن شهر می‌گردیم، همه‌جا می‌رویم و اعلام می‌کنیم. از همه‌کس سراغش را می‌گیریم. هر وقت هم اسم مثلاً بچه‌ای برده می‌شود، رنگ بابا تغییر می‌کند. خوب این آقایان زمان (عج) هم گمشده‌هاست.

یادداشت

بازارها با محصولات ایرانی
آشنا نیستندکامران میرزایی
نایب رئیس اتاق بازرگانی
ایران و روسیه

یکی از موضوعات مهمی که پس از امضای حذف تعرفه‌ها و توسعه صادرات ایران با کشورهای اوراسیا بسیار حائز اهمیت است و نمی‌توان از کنار آن به سادگی عبور کرد، این موضوع است که بازرگانان و بخش خصوصی در ایران چگونه می‌توانند به نحو احسن از شرایط ایجاد شده بهره‌برداري کنند؟

موضوع حائز اهمیت در این باره این است که با توجه به اینکه شرکت‌های ایرانی آنچنان که انتظار می‌رود صادرات محور نبودند، دولت باید هزینه‌های صادرات و بازاریابی را کاهش دهد. بنابراین، برای تحقق این امر مهم لازم است سازمان‌های گوناگون و اتاق‌های بازرگانی و سازمان توسعه تجارت زمینه‌برگزاری نمایشگاه‌های متعدد در خارج از کشور را برای شرکت‌های ایرانی فراهم کنند، ضمن اینکه در فضای بین‌الملل تبلیغات کالای ایران را تسهیل کنند و فضا را برای حضور بخش خصوصی ایران در نمایشگاه‌های تخصصی سایر کشورها فراهم کنند.

با وجود اینکه در سال‌های اخیر هیئت‌های تجاری و بازرگانی کشور روسیه به میزان بسیار زیادی وارد ایران می‌شوند و شرکت‌های ایرانی نیز در روسیه حضور دارند، اما لازم است بازار روسیه و کشورهای اوراسیا و مشتریان و خریداران با کالای ایرانی بیش از پیش آشنا شوند؛ چرا که متأسفانه این بازارها به سختی با محصولات ایرانی آشنا هستند. بنابراین به دلیل نبود شناخت یا پایین بودن شناخت، استقبال چندانی از کالاهای ایرانی به عمل نمی‌آید.

با توجه به اینکه بازار روسیه و کشورهای اطراف ایران، بازار بسیار بزرگی است، شناخت این کشورها از کالاهای ایرانی به توسعه صادرات ما بسیار کمک می‌کند؛ در حالی که متأسفانه شناخت این کشورها از محصولات ایرانی بسیار محدود است و این شناخت تنها به کالاهای محدود می‌شود که از قدیم به این کشورها صادر می‌شدند. در حالی که ایران ظرفیت‌های بسیاری برای تولید و به تبع آن صادرات انواع کالا دارد.

از سوی دیگر ظرفیتی که در روسیه وجود دارد قطعاً خیلی بیشتر از اقلام سنتی، مانند چوب و فلزات پایه است که در حال حاضر ایران به این کشور صادر می‌کند. برای نمونه، محصولات و کالاهای فراوانی هستند که طی سال‌های گذشته ایران واردکننده آنها بوده، اما در حال حاضر نه تنها این کالاها را وارد نمی‌کند، بلکه به صنایع صادراتی این محصولات و کالاها پیوسته است و آنها را به کشورهای اطراف روسیه صادر می‌کند و از این طریق میلیون‌ها دلار آرزوی دارد.

این موضوع نشان می‌دهد، نداشتن شناخت از ظرفیت‌های ایرانی یکی از دلایل و موانع اصلی توسعه صادرات ایران است. با صفر شدن تعرفه صادرات کالا بین ایران و کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا کار برای کشورهای غیر از این مجموعه سخت می‌شود؛ در حالی که زمینه‌های لازم برای تسهیل تجارت و بازرگانان ایرانی فراهم شده است؛ بنابراین باید سریعاً از این فرصت استفاده کنیم، چرا که قطع به یقین کشورهای دیگر هم به دنبال عقد تجارت‌نامه و موافقت‌نامه تجارت آزاد با این کشورها هستند.

یوسف کاووسی کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با صبح صادق پاسخ می‌دهد

ارز در سال آینده چه قیمتی خواهد داشت؟

گروه اقتصاد

صبح صادق

کارشناس مسائل اقتصادی و بازار ارز گفت: «آنچه در موضوع عملکرد رئیس بانک مرکزی طی یک سال گذشته حائز اهمیت است، این است که دکتر فرزین در رأس بانک مرکزی طی این یک سال در حوزه ثبات نرخ ارز و ایجاد آرامش در این بازار عملکرد مثبت و قابل قبولی داشته است.»

«یوسف کاووسی» کارشناس اقتصادی و مسائل ارزی در گفت‌وگو با «صبح صادق» درباره محورهای فعالیت بانک مرکزی در یک سال گذشته و اثراتی که عملکرد مدیریت بانک مرکزی در دوره جدید روی اقتصاد و بازار ارز کشور به جا گذاشته است، گفت: «در این موضوع تردیدی نیست که عملکرد دکتر فرزین، رئیس بانک مرکزی را طی یک سال گذشته باید در چند محور به طور دقیق ارزیابی کرد تا متوجه شد موضوعاتی، مانند ثبات ارزی و اقتصادی چگونه ایجاد شده و چگونه می‌توان زمینه‌های لازم برای ثبات اقتصادی و ارزی را در اقتصاد ایران فراهم کرد.»

وی در این باره یادآور شد: «مسئله حائز اهمیت این است که اطلاعات دقیقی از مسائل مرتبط با بحث نقدینگی و پایه پولی، درآمدها، منابع ارزی و سایر مقوله‌های مهم، ارتباطات مالی و ارزی دولت و بانک مرکزی و... نداریم و از طرفی به دلیل دسترسی نداشتن به آمارها برخی از موضوعاتی که بیان می‌شود و رقم‌هایی که عنوان می‌شود، می‌تواند دچار شک و تردید شود.»

این کارشناس و تحلیلگر مسائل اقتصادی معتقد است: «آنچه در موضوع عملکرد رئیس بانک مرکزی طی یک سال گذشته حائز اهمیت است، این است که دکتر فرزین عملکرد مثبت و قابل قبولی درباره ثبات بازار ارز داشته است و نمی‌توان این موضوع را کتمان کرد.»

وی در این باره توضیح داد: «مسئله مهم در این نکته است که به چرایی و چگونگی ثبات ارزی بازمی‌گردد، این است که وقتی تقاضای بازار ارز محدود می‌شود، سرکوب قیمتی اتفاق می‌افتد؛ پس این موضوع در ثبات نرخ ارز بی‌تأثیر نبوده است. وقتی اجازه نمی‌دهید ارز برای کالاهایی مصرف شود که حتی می‌تواند مورد نیاز مردم باشد، پس علی‌الظاهر تقاضایی برای ارز وجود ندارد و این موضوع به خودی خود به افزایش نیافتن

نرخ ارز می‌انجامد؛ یعنی بخش قابل توجهی از ثبات ارزی موجود مربوط به کاهش یا ایجاد محدودیت در نیازهای ارزی کشور است.»

یوسف کاووسی در این باره به چند محور اشاره کرد و گفت: «مباحث مرتبط با دارو و شیر خشک و عدم تخصیص ارز یا سایر مسائلی از این دست که بخشی با تحریم‌ها و بخشی با سیاست‌های ارزی مرتبط است، معیشت مردم را دچار چالش کرده است، زیرا دولت به این نتیجه رسیده که ارز را صرف واردات کالاهای اساسی کند؛ پس بخشی از عدم تقاضای ارز به این دلیل است که مانع افزایش نرخ ارز در یک سال گذشته شده است.»

کارشناس و تحلیلگر مسائل اقتصادی گفت: «مردم انتظار دارند همانگونه که دولت و بانک مرکزی روی تخصیص و تأمین ارز برای واردات کالاهای اساسی حساسیت دارند، نظارت‌های بیشتری نیز بر اعطای ارز ایجاد شود تا شاهد انحرافات که در دسترسی به ارز رخ می‌دهد و زمینه‌نگرانی افکار عمومی و فشار مالی و اقتصادی به کشور را فراهم می‌کند، نباشیم.»

کاووسی یادآور شد: «با توجه به اینکه تخصیص با تأمین ارز تفاوت دارد، به این دلیل که تخصیص ارز از سوی وزارتخانه‌های جهاد، صمت و بهداشت انجام می‌شود، اما تأمین ارز بر عهده بانک مرکزی است، لذا تأمین ارز مورد نیاز کالاهای مختلف با توجه به امکانات ارزی بانک مرکزی انجام می‌شود، پس اینکه بانک مرکزی نمی‌تواند همه تقاضاهای ارزی را جواب دهد،

نشان‌دهنده محدودیت بانک مرکزی در تأمین ارز است.»

وی گفت: «به هر حال، بانک مرکزی طی یک سال گذشته با استفاده از ابزارها و محدودیت‌هایی که در موضوع نگهداری و خرید و فروش ارز گذاشته و با تکیه بر قوانین مرتبط با پول‌شویی با توجه به اینکه خرید و فروش و داشتن ارز و نگهداری ارز ممنوع و غیرقانونی اعلام شده است؛ یعنی نگاه داشتن بیش از حد ارز ممنوع است و اینکه طی یک سال گذشته به نوعی بازار نیما تعطیل شده است و مرکز مبادله در رأس کارهای ارزی کشور قرار گرفته، بانک مرکزی در امور صادرکنندگان و واردکنندگان - که دارندگان و متقاضیان اصلی ارز در کشور هستند - فعالیت‌هایی داشته است که برخی به نفع اقتصاد است و البته برخی اینگونه نیست.»

وی در این باره افزود: «در برخی موارد مانند موضوعات ارزی مرتبط با صادرکنندگان شاهد بی‌علاقگی آنها برای پرداخت ارز به بانک مرکزی یا واردکنندگان هستیم. برخی مشکلات و تفاوت‌های بین قیمت دولتی و نرخ ارز در بازار آزاد موجب شده است صادرکنندگان علاقه‌ای برای تحویل ارز خود نداشته باشند؛ به این دلیل برخی ارزهای خود را تحویل نمی‌دهند یا عده‌ای برای صادرات بیش اظهار می‌کنند یا عده‌ای برای واردات کم اظهار می‌کنند... اینها مواردی است که در مجموع به مشکلاتی در موضوع تأمین ارز مورد نیاز کشور در حوزه واردات منجر شده است.»

این کارشناس و تحلیلگر اقتصادی معتقد است: «با اینکه نرخ ارز در چند ماه گذشته در بازار روی ۵۰ هزار تومان ایستاده است؛ اما نرخ ارز در مقایسه با سال گذشته حدود ۴۴ درصد افزایش داشته است؛ چرا که اواخر سال گذشته نرخ دلار نزدیک به ۳۵ هزار تومان بود، ولی در حال حاضر این نرخ پنجاه هزار تومان است. بنابراین می‌توان گفت، نرخ تورم واقعی اثرات خود را امسال روی نرخ ارز به جا گذاشته است و نرخ ارز از تورم عقب نیست.»

وی درباره پیش‌بینی نرخ ارز در سال آینده گفت: «اگر نرخ تورم در سال آینده کنترل نشود، بعید نیست که نرخ ارز به تبع بالا رفتن نرخ تورم افزایش بیابد، بنابراین بودجه کسری داشته باشد؛ چرا که وجود هرگونه کسری در بودجه به افزایش تورم و به تبع آن بالا رفتن نرخ ارز منجر می‌شود.»

یوسف کاووسی درباره برخورد نکردن جدی و عملیاتی با بانک‌های ناتراز نیز گفت: «با وجود اینکه ادعا شد بانک مرکزی با بانک‌های زیان‌ده و ناتراز تا شهریور ماه سال جاری برخورد می‌کند؛ اما ظرف شش ماه ابتدایی سال تکلیف بانک‌های ناتراز مشخص نشد و عندالزوم از قاعده‌گیر استفاده نشد؛ بنابراین شاهد انحلال بانک‌های زیان‌ده نبودیم، فقط در رابطه با دو مؤسسه اتفاق افتاد، از جمله مؤسسه نور که بانک مرکزی از سال‌های گذشته آنجا را اداره می‌کرد یا به بیان بهتر به صورت سرپرستی اداره می‌شد و اکنون با ناترازی موجود در بانک ملی ادغام شده و مؤسسه توسعه هم از قبل سرپرستی داشته و بانک مرکزی چند سال است درگیر چالش‌های این مؤسسه است؛ ضمن اینکه به احتمال قوی مؤسسه بعدی کاسپین است که اصلاً فعالیت ندارد.»

این کارشناس و تحلیلگر اقتصادی یادآور شد: «به هر حال تاکنون تأکید شده که قرار است از سیستم تجدید ارزیابی استفاده شود تا با تزریق سرمایه این‌گونه نشان داده شود که این مؤسسه‌ها و بانک‌ها از ناترازی خارج شده‌اند؛ در حالی که این روش منطقی و درست نیست، چرا که نباید با استفاده از تورم سرمایه‌ها افزایش داده شود و بعداً عنوان شود که این مؤسسه‌های مالی از ناترازی درآمده‌اند؛ در صورتی که اگر این اموال در جای خود مصرف می‌شد، چه بسا کمک‌بهتری به اقتصاد می‌کرد.»

افزوده

مضاربه

قراردادی که بین دو شخص بسته می‌شود و به موجب آن این دو شخص در یک کار شریک می‌شوند، به گونه‌ای که هزینه مورد نیاز برای کار از سوی مالک تأمین شده و مضارب، انجام کار را بر عهده می‌گیرد. مضارب با سرمایه‌دراستی از مالک تجارت می‌کند و سود حاصل از تجارت بین آنها طبق قرارداد تقسیم می‌شود. میزان سهم هر طرف نیز باید ضمن عقد مضاربه مشخص شود. این سهم باید به صورت نسبت مشخصی از کل سود تعیین شود. برای نمونه، دو سوم ۴۰ درصد. بنابراین اگر میزان سهم هر یک از طرفین به صورت مبلغ مشخصی تعیین شود، چنین قراردادی باطل است.

شاخص

هاروارد غیرواقعی

جمعی از دانشجویان هاروارد، ضمن انتشار نامه‌ای اعتراضی، دوره اقتصاد پایه پرئوسور گریگوری منکیور را ترک کردند. این دانشجویان نسبت به کاربردی نبودن متن دروس خود معترض بودند. پایگاه بررسی‌های سیاستی هاروارد (Harvard Political Review) نامه اعتراضی دانشجویان دانشکده اقتصاد این دانشگاه، خطاب به پروفیسور منکیور با عنوان «یک نامه سرگشاده خطاب به گریگوری منکیو» منتشر کرده است. این دانشجویان همراه با انتشار این نامه از کلاس اقتصاد مقدماتی پروفیسور منکیو اعلام انصراف کرده و خارج شدند. همچنین این دانشجویان در تجمعی، مراتب اعتراض خود به غیر کاربردی بودن آموزش‌ها در هاروارد را اعلام کردند.

منهای نفت

گیاهان دارویی

ایران یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان گیاهان دارویی است که ۷۰ درصد آن را در داخل مصرف کرده و ۳۰ درصد تولیدات خود را صادر می‌کند. گردش مالی جهان در تجارت گیاهان دارویی ۱۵۰ میلیارد دلار است که سهم ایران از این میزان حدود ۳۵۰ میلیون دلار است. گیاهان دارویی ایران حدود ۲۷۰ هزار هکتار از زمین‌های کشاورزی را در بر گرفته‌اند که میانگین بهره‌وری این زمین‌ها ۳۷۰ هزار تن است. تنوع گیاهان دارویی ایران حدود ۸ هزار گونه است، به طوری که ۹۰ درصد گونه‌های گیاهان دارویی در کشور ما تولید می‌شود. بنابراین، حمایت از این صنعت آرزوی چشمگیری را برای ایران به ارمغان می‌آورد.

